HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Tallinna Haridusamet 13.01.2026 nr 9.5-2.2/25-26/9/14

Tallinna Kunstigümnaasiumi
haldusjärelevalve õiendi kinnitamine

Vabariigi Valitsuse seaduse § 75[1], põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 87 lõigete 1, 2 ja 6 ning haridus- ja teadusministri 11.09.2025 käskkirja nr 215 „Volituse andmine riikliku ja haldusjärelevalve teostamiseks, tegevuslubade andmiseks ning õppekavade registreerimiseks Eesti hariduse infosüsteemis“ punkti 4 alusel.

1. Kinnitan Tallinna Kunstigümnaasiumi haldusjärelevalve õiendi (lisatud).

2. Kooli pidajal esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse tähtaega.

3. Haldusjärelevalve õiendis tehtud ettekirjutuste tähtajaks täitmata jätmisel võib Haridus- ja Teadusministeerium rakendada kooli pidajale sunniraha kuni 9600 eurot vastavalt asendustäitmise ja sunniraha seadusele.

4. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Mare Tamm
järelevalveosakonna nõunik

Lisad:
1. Õiend
2. Tallinna Kunstigümnaasiumi õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon

Koopia: Tallinna Kunstigümnaasium

735 0162
mare.tamm@hm.ee

Lisa 1
KINNITATUD
Haridus- ja Teadusministeeriumi
järelevalveosakonna nõuniku korraldusega
„Tallinna Kunstigümnaasiumi haldusjärelevalve õiendi kinnitamine“

TALLINNA KUNSTIGÜMNAASIUMI HALDUSJÄRELEVALVE ÕIEND

SISSEJUHATUS

1. Tallinna Kunstigümnaasium (edaspidi *kool*) on Tallinna Haridusameti (edaspidi *pidaja*) hallatav õppeasutus aadressil Kopli tänav 102A, 11711 Tallinn, Harju maakond.

2. Haldusjärelevalvet teostati koolis Haridus- ja Teadusministeeriumi järelevalveosakonna nõuniku 12.09.2025 korralduse nr 9.5-2.2/25-26/9/1 „Haldusjärelevalve algatamine Tallinna Kunstigümnaasiumis“ alusel.

3. Järelevalves oli vaatluse all, kuidas koolis tagatakse eesti keele ja eestikeelse õppe korraldus muu kodukeelega õpilastele; missuguseid metoodikaid ja õppematerjale kasutatakse eesti keele õpetamisel; kas õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon vastab nõuetele.

4. Järelevalvet teostasid Haridus- ja Teadusministeeriumi järelevalveosakonna nõunikud Mare Tamm ja Hille Voolaid. Eksperdina oli kaasatud Keeleameti järelevalvetalituse peainspektor Janika Lindpere.

5. Järelevalve algas 1. detsembril 2025.

6. Järelevalves vesteldi direktoriga, tiimijuhtidega, hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerijaga (edaspidi *HEVKO*), õpetajatega, õpilastega, kooli pidaja ja hoolekogu esindajatega, lapsevanematega, tutvuti kooli dokumentatsiooni ja õppekeskkonnaga vaadeldavas valdkonnas, võrreldi kooli dokumentatsioonis kajastatud andmeid tegeliku olukorra ja Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekannetega.

KOKKUVÕTE

Tallinna Kunstigümnaasium on Tallinnas asuv üldharidust andev munitsipaalkool, kus õpib 894 õpilast, neist põhikooliosas 676 ja gümnaasiumiosas 218. Koolis õpivad eri rahvusest õpilased. Kooli eripära on valikuvõimaluste rohkus õpilaste jaoks, mitmekultuurilisus. Koolil on eraldi kooliosa, mida nimetatakse Suvemäeks.

Kooli õppekorralduse aluseks on kooli õppekava, mille üldosa ei ole kooskõlas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses ning põhikooli ja gümnaasiumi riiklikes õppekavades sätestatuga ja vajab täiendamist. Põhikooli keele ja kirjanduse, võõrkeelte, matemaatika, loodusainete, sotsiaalainete, kunstiainete, tehnoloogia ja kehalise kasvatuse valdkondade kavad ja ainekavad vajavad täiendamist. Gümnaasiumi keele ja kirjanduse, võõrkeelte, matemaatika, loodusainete, sotsiaalainete, kunstiainete ja kehalise kasvatuse valdkondade kavad ja ainekavad vajavad täiendamist. Lihtsustatud õppe õppekava koostatud ei ole. Õppekavas ei ole esitatud Suvemäe kooliosa tunnijaotusplaani, õppekorraldus on kirjeldatud üldsõnaliselt.

Kooli päevakava direktor kinnitanud ei ole. Õppekoormus on ületatud kaheksandates ja üheksandates klassis. Koolis on 45- ja 75-minutilised tunnid, kuid koolil puudub süsteemne arvestus läbiviidud tundide kohta, veendumaks, kas kooli õppekava on täidetud ettenähtud mahus. Klassi täitumuse ülemine piirnorm on ületatud neljas klassis. Tõendamist ei leidnud, et kooli hoolekogu oleks selleks nõusoleku andnud.

Kooli hoolekogu, kelle ülesanne on kooli õpilaste, õpetajate, kooli pidaja, õpilaste seaduslike esindajate, vilistlaste ja kooli toetavate organisatsioonide ühistegevus õppe ja kasvatuse suunamisel, planeerimisel ja jälgimisel ning õppeks ja kasvatuseks paremate tingimuste loomine, ei ole täitnud põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest tulenevaid ülesandeid. Õppenõukogu protokollid ei ole koostatud nõuetekohaselt. Õppenõukogu ei ole täitnud oma ülesannet arutada läbi õppe- ja kasvatustegevuse tulemused ja teha ettepanekuid juhtkonnale. Kooli kodukorras ei ole sätestatud, kuidas tehakse teatavaks õpilasele kohalduv osa päevakavast.

Koolis toimuva muukeelsete õpilaste eesti keele õppes esines puudusi. Kuigi kogu õpe toimub koolis eesti keeles, on väljakutseid keeleõppes mitmeid. Kooli õppekavas on märgitud, et kooli eripärast lähtuvalt järgitakse A klasside õppetöös lõimitud aine- ja keeleõppe (edaspidi *LAK-õpe*) põhimõtteid. B klassides on süvendatud kunstiõpe, 4.–7. klassini on üks kunstitund lisaks. C klassides on süvendatud inglise keele õpe, neis klassides toimub õppetöö 40% ulatuses inglise ja 60% ulatuses eesti keeles. Järelevalves vaadeldud A klassi tundides LAK-õppe metoodikat ei kasutatud. Vaadeldud tundides oli õpilaste eesti keele tase suhteliselt nõrk. Õpilaste eesti keele arengut viisil, et ta suudaks omandatud ainealaseid teadmisi ja oskusi väljendada suuliselt ja kirjalikult, ei toetatud, seetõttu oleks vajalik kasutada võtteid, mis ergutaksid arutelu ja suunaksid õpilasi kaasa mõtlema. Õppetegevuses kasutati vähesel määral aktiivset suhtlust võimaldavaid õppeviise ja metoodilisi võtteid, seega oleks oluline teha rohkem paaris- ja rühmatööd, rollimänge ning kasutada muid aktiivõppe meetodeid. Õpetaja rääkimise osakaal oli vaadeldud tundides suur. Paljud õpetajad vajaksid metoodiliste pädevuste tõstmist muu kodukeelega õpilaste õpetamiseks.

Kool on EHISes märkinud 560 õpilasele õppekeelest erineva koduse keele. Uussisserändajatest õpilasi on 91, kelle hulgas on Ukrainast pärit õpilasi 35. Täiendav eesti keel on määratud 115 õpilasele. 560 õppekeelest erineva koduse keelega lastest 45-le on määratud õpiabirühm, nendest 20-le on koostatud individuaalne õppekava (edaspidi *IÕK*). Kool ei ole taganud kõikidele muukeelsetele õpilastele õpiabi ega rakendanud kõiki õigusaktidest tulenevaid võimalusi, kohandamaks eesti keele õpet.

Seisuga 09.12.2025 oli koolis 96 õppe- ja kasvatusala töötajat, neist kvalifikatsiooni vastas nõuetele 30-l (31%), nõuetele ei vastanud 66-l (69%), lisaks puudus ühel isikul Eesti ENIC/

NARIC Keskuse tunnustus tema välismaal välja antud haridust tõendava dokumendi kohta, mistõttu ei olnud võimalik tema kvalifikatsioonile vastavust hinnata.

Koolis ei ole tagatud õppe- ja kasvatustöö läbiviimiseks piisaval arvul kvalifikatsioonile vastavaid õpetajaid. Koolis antakse ühes nädalas kokku 1463 õppetundi, millest 463 (31%) õppetundi viivad läbi kvalifikatsiooniga õpetajad ja 1000 (69%) õppetundi kvalifikatsioonile mittevastavad. Eriti madal on näitaja I kooliastmes.

I kooliastmes antakse nädalas kokku 298 tundi, nendest 58 (19%) annavad kvalifikat-siooniga õpetajad.
II kooliastmes antakse nädalas kokku 403 tundi, nendest 139 (34%) annavad kvalifikat-siooniga õpetajad.
III kooliastmes antakse nädalas kokku 522 tundi, nendest 176 (38%) annavad kvalifikat-siooniga õpetajad.
Gümnaasiumis antakse nädalas kokku 240 tundi, nendest 90 (37%) annavad kvalifikat-siooniga õpetajad.

Koolis töötavad sotsiaalpedagoog, koolipsühholoog ja kolm eripedagoogi. Lisaks töötab koolis õpilaste vaimse tervise nõustaja. Kahe eripedagoogi kvalifikatsioon ei vasta nõuetele. Logopeedi koolis ei ole ja logopeedi teenus tagatud ei ole.

Koolil on arengukava ja sisehindamise kord, kuid süsteemset sisehindamist koolis läbi viidud ei ole. Kool viib regulaarselt läbi koolipere hulgas erinevaid küsitlusi ja osaleb riiklikes rahulolu-uuringutes. Kokkuvõtteid, järeldusi ja edasisi tegevusi selle alusel ei ole kavandatud.

Kooli juhtimises esines mimeid puudusi nagu näiteks õppenõukogu töökorraldus, puudused kooli dokumentides või järjepideva sisehindamise läbiviimine. Kuigi kooli juhivad direktor ja juhtkonda kuuluvad üheksa õppealajuhatajat, kelle tööülesanded lähtuvad sarnasest ameti-juhendist, tasub juhtimisstruktuuris olevad ametikohad üle vaadata eesmärgiga määrata isikute tööga seotud vastutusalad selgemaks.

Käesoleva õiendi eelnõu saadeti 30.12.2025 kooli pidajale ja direktorile ärakuulamiseks. Kooli pidaja poolt 8.01.2026 esitatud ettepanekud on õiendis välja toodud.

OLUKORRA KIRJELDUS

1. Kooli õppekava

Õppekava üldosa

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse[1] (edaspidi *PGS*) kohaselt peab koolis koostama riiklike õppekavade alusel õppekava (edaspidi *kooli õppekava*), mis on koolis õpingute alusdokument ja milles eelkõige tuuakse välja kooli eripärast tulenevad valikud riiklike õppekavade raames. Kooli õppekava kehtestab direktor[2], esitades selle muudatused enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.[3]
Vabariigi Valitsuse määruste „Põhikooli riiklik õppekava“[4] (edaspidi *PRÕK*) ja „Gümnaasiumi riiklik õppekava“[5] (edaspidi *GRÕK*) alusel koosneb kooli õppekava üldosast ja ainevaldkondade kavadest.

Järelevalves esitati põhikooli õppekava üldosa ja gümnaasiumi õppekava üldosa, mis olid kehtestatud[6] direktori poolt ühe käskkirjaga ja millele olid arvamuse andnud kooli hoolekogu[7], õppenõukogu[8] ja õpilasesindus[9]. Antud käskkirjaga ei kinnitatud põhikooli ja gümnaasiumi ainekavasid. Käskkirjal puudusid dokumendi lisad. Õppekava üldosadel puudus kehtestamise kuupäev, märgitud oli, et tegemist on õppekavade täiendamisega. Õppenõukogu vastavas protokollis on päevakorrapunktiks arvamuse andmine õppekava muudatustele. Hoolekogu koosoleku protokollist esitati väljavõte, milles on koosoleku toimumise kuupäevaks märgitud 04.09.2024, samas on kirja päises märgitud koosoleku toimumise kuupäevaks 13.11.2024, teemaks on põhikooli ja gümnaasiumi õppekavade kohta arvamuse andmine. Hoolekogu protokolli väljavõttest ei selgunud, kas koosolekul osalejatest moodustus kvoorum. Protokolli väljavõttes ei ole esitatud otsuse õiguslikke ega faktilisi aluseid, on ainult päevakord ja otsus, puudusid koosolekul osalejate nimed ja protokollija allkiri.

Haldusmenetluse seadus[10] (edaspidi *HMS*) sätestab, et haldusakti põhjenduses tuleb märkida haldusakti andmise faktiline ja õiguslik alus.

Direktor kehtestas käskkirjaga[11] õppekava üldosa muudatused ja ainevaldkondade kavad põhikoolis ja gümnaasiumis 14.11.2025. Tõendavaid dokumente hoolekogu ja õpilasesinduse arvamuse avaldamise kohta ei esitatud. Esitatud õppenõukogu protokolli väljavõttes oli märgitud, et toimus õppekavale arvamuse avaldamine, kuid puudus ülevaade arutelust, esitatud ettepanekutest, protokolli lisas puudusid arutluse all olnud dokumendid.

Direktori[12] selgitusel alustati koolis uuendatud õppekava üldosa koostamist 2022/2023. õa kevadel. Tiimijuhid jaotasid vastutusvaldkonnad ja planeeriti järgnevad tegevused valdkondade põhiselt. Edasi toimusid ainevaldkondade kohtumised, milles osalesid aineõpetajad tiimijuhtide eestvedamisel, iga ainevaldkond vastutas enda ainevaldkonnakava koostamise ja valmimise eest. Tiimijuhtidega alustati ühiselt kooli õppekava üldosade loomisega.

Direktori kinnitusel kehtestati õppekava tervikdokumendina 2025. aastal. Direktori sõnul ei ole

[1] PGS, § 17 lg 1.
[2] PGS, § 17 lg 2, § 71 lg 2 p 2, § 73 lg 1[1] p 3.
[3] Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 1.
[4] Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, § 24 lg 5.
[5] Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“, § 19 lg 5.
[6] Direktori 29.11.2024 käskkiri nr 1-2/185 „Põhikooli ja gümnaasiumi õppekava üldosade kehtestamine“.
[7] Hoolekogu 04.09.2024 koosoleku protokoll (väljavõte).
[8] Õppenõukogu 22.10.2024 koosoleku protokoll nr 1.8-2.
[9] Õpilasesinduse 14.03.2025 koosoleku protokoll.
[10] HMS, § 56 lg 2.
[11] Direktori 14.11.2025 käskkiri.
[12] Direktori 14.11.2025 kiri nr 1-9/373-1.

hoolekogu koosoleku protokolle tervikdokumendina vormistatud, hoolekogule on dokumente edastatud e-kirjaga. Kui hoolekogu liikmed tagasisidet andnud ei ole, on loetud see nõusolekuks. Tiimijuhi sõnul olid üldosas mõned vead, mis vajasid parandamist, ning kinnitamata olid ainekavad. Enne olid kinnitatud ainult üldosad. Üldosas tehti muudatused, ainekavad kinnitati tervikuna, enne olid käskkirjaga kinnitamata.

Juhime tähelepanu, et kooli õppekava koostamine on tegevus, kuhu kaasatakse ühiselt kooli kõik osapooled.

1.1. Seaduse[13] kohaselt on hoolekogu alaliselt tegutsev organ, kelle ülesanne on kooli õpilaste, õpetajate, kooli pidaja, õpilaste seaduslike esindajate, vilistlaste ja kooli toetavate organisatsioonide ühistegevus õppe ja kasvatuse suunamisel, planeerimisel ja jälgimisel ning õppeks ja kasvatuseks paremate tingimuste loomine. Hoolekogu moodustatakse ja selle töökord kehtestatakse kooli pidaja kehtestatud korras.

PGSi[14] kohaselt peab hoolekogu valima enda hulgast esimehe ja aseesimehe. Hoolekogu koosolekud toimuvad õppeaasta kestel vähemalt üks kord nelja kuu jooksul.

Koolil on pidaja poolt kehtestatud[15] hoolekogu moodustamise töökord.

Kooli hoolekogu ei ole tegutsenud vastavalt pidaja poolt kehtestatud korrale ega täitnud seadusest tulenevaid ülesandeid. Kooli hoolekogu ei ole valinud esimeest ja aseesimeest. Järelevalves ei leidnud tõendamist hoolekogu koosolekute toimumine vähemalt üks kord nelja kuu jooksul, nagu näeb ette seadus[16].

Direktor selgitas[17], et hoolekogu füüsilised koosolekud on peale COVIDi aega pigem erandid ja kõik dokumentide kooskõlastamised tehakse veebi teel ja enamasti läbi elektroonilise päeviku (edaspidi *eKool*) keskkonna, kus hoolekogu liikmed tuvastavad end sisse logides ID-kaardiga. Neid ei ole protokollitud, kuna nende jälg on e-kooli keskkonnas olemas. Direktori sõnul ei ole koolil aktiivselt tegutsevat hoolekogu, direktor korraldab ise dokumentide kooskõlastamised hoolekoguga. Koosolekust antakse teada veebi teel ja kogu tegevus toimub veebis. Protokollide vormistamiseks hoolekogu poolt initsiatiivi ei ole, on märkmed veebis. Direktori sõnul kutsus ta kohe peale kooliaasta alguse lastevanemate üldkoosolekut kõik kooli lapsevanemad eKooli kaudu kokku, edastades vanematele vastava kutse. Kohale tuli vaid kaks inimest.

Direktor ei esitanud järelevalvele väljavõtet saadetud kutsest või eelmisel ja käesoleval õppeaastal veebis tehtud märkmeid.

Vestlusel osalenud hoolekogu liikmed märkisid, et hoolekogu koosseis valiti septembri alguses, koosseis on kinnitatud oktoobris, ühtegi koosolekut ei ole sel aastal olnud, hoolekogul ei ole ka esimeest. Üks hoolekogu liige märkis, et teda ei ole teist õppeaastat järjest kutsutud hoolekogu koosolekule ja direktor ei olema arvates täitnud pidaja korrast tulenevat ülesannet kutsuda kokku esimene hoolekogu. Märgiti, et see on ainuke piirkonna kool, kus hoolekogu koos ei käi, kõigis teistes piirkonna koolides hoolekogu toimib. Hoolekogu liikmete arvates on koolis palju teemasid, mida on vaja hoolekogus arutada, nt telefoni kasutus, personali värbamine, kodukord.

[13] PGS, § 73 lg 1.
[14] PGS, § 73 lg 9.
[15] Tallinna Linnavalitsuse 16.02.2011. a määrus nr 8 „Tallinna munitsipaalüldhariduskooli ja Tallinna Rakendusliku Kolledži hoolekogu moodustamise kord ja selle töökord“.
[16] PGS, § 73 lg 9.
[17] Direktori 14.11.2025 käskkiri nr 1-9/373-1.

1.2. Määruse[18] kohaselt koostatakse õppenõukogu koosoleku kohta protokoll, millele kirjutavad alla koosoleku juhataja ja protokollija. Koosoleku protokolli märgitakse koosoleku toimumise kuupäev, alguse ja lõpu kellaaeg; koosoleku toimumise koht; koosoleku juhataja ja protokollija nimi; koosolekust osa võtnud ning koosolekult puudunud õppenõukogu liikmete nimed ning koosolekule kutsutud isikute nimed koos ametinimetustega; kinnitatud päevakord; sõnavõtjate nimed ja sõnavõtu lühike sisu; vastuvõetud otsused, otsuste faktilised ja õiguslikud alused, otsuste täitmise tähtajad ja vastutajad. Õppenõukogu otsusega mittenõustumisel, samuti õpetamist ja kasvatamist puudutavate vaidlusküsimuste korral on õpilasel, vanemal või õppenõukogu liikmel õigus pöörduda kooli õppe- ja kasvatustegevuse üle järelevalvet teostava asutuse poole otsuse õiguspärasuse kontrollimiseks. Õppenõukogu otsusega mittenõustumise korral on kooli direktoril õigus pöörduda viie tööpäeva jooksul arvates koosoleku toimumisest kooli õppe- ja kasvatustegevuse üle järelevalvet teostava asutuse poole otsuse õiguspärasuse kontrollimiseks ning peatada oma käskkirjaga otsuse täitmine kuni järelevalvet teostavalt asutuselt vastuse saamiseni[19].

Esitatud õppenõukogu protokollis[20] puudusid protokollija ja koosoleku läbiviija allkirjad, arutluse all olnud dokument, puudus päevakorra kinnitamise otsus, sõnavõtjate nimed ja sõnavõtu lühike sisu, puudub vaidlustamisviide. Samad puudused esinesid ka teistel esitatud protokollidel.

1.3. Õppekava kinnitavast õpilasesinduse protokollist[21] esitati väljavõte, et arutatud on põhikooli ja gümnaasiumi õppekavasid, õpilasesindusele oli kuu aega varem tutvumiseks saadetud põhikooli ja gümnaasiumi õppekavad ja direktor oli tutvustanud lühidalt koosolekul kooli õppekorraldust (tunnijaotusplaan, huvitunnid, klassijuhatajatunnid, digitunnid, loovtöö/-uurimistöö tunnid, õuevahetund, projektipäevad, ülelennumatemaatika). Lisatud on visuaalid selle kohta, mis on koolis hästi ja mis vajab parendamist. Õpilasesinduse arvamuse avaldamise toimumise aeg (25.03.2025) on hilisem kui õppekava kinnitamine direktori poolt (29.11.2024).

Direktori[22] selgitusel ei ole õpilasesinduse põhimääruses reguleeritud, et õpilasesindus peab oma protokolle allkirjastama. Direktori sõnul võttis õppekava koostamise protsess aega, oli palju vaidlusi, nt tunnijaotusplaani, liikumise ja keele kohta. Ka peale õppekava kinnitamist vaidlused jätkusid.

1.4. PGSi[23] kohaselt peab kool avalikustama kooli õppekava oma veebilehel ja looma koolis võimalused nendega tutvumiseks paberil.

Kooli õppekava ei ole täies ulatuses avaldatud kooli veebilehel. Avalikustatud õppekava osadel puudub märge kinnitamise aja kohta. Puuduvad põhikooli ja gümnaasiumi valikainete kavad.

Õppekava üldosa

1.5. Kooli õppekava ei ole kooskõlas PGSi, PRÕKi ja GRÕKi nõuetega ja vajab täiendamist.

1) PRÕK[24] sätestab, et kool paneb 9. klassi õpilasele aastahinded välja hiljemalt 1. juunil, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle. Kooli õppekavas on aga kirjeldatud, et 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

[18] Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 5 lg 8 p-d 1-7

[19] Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 8 lg-d 1–2; PGS, § 73 lg 1[1] p-d 1-17.

[20] Hoolekogu 04.09.2024 koosoleku protokoll (väljavõte).

[21] Õpilasesinduse 14.03.2025 koosoleku protokoll (väljavõte).

[22] Direktori 14.11.2025 kiri nr 1-9/373-1.

[23] PGS, § 69 lg 1.

[24] PRÕK, § 22 lg 12.

2) PRÕK[25] sätestab õppekava läbivad teemad. Kooli põhikooli õppekava üldosas õppekava läbivate teemade käsitlemist kirjeldatud ei ole.
3) PGS[26] sätestab õpilase maksimaalse lubatud nädalakoormuse. Põhikooli õppekava üldosa tunnijaotusplaanis on mitmes klassis lubatud nädala õppekoormus ületatud. Näiteks on kõikides 8. ja 9. klassides 33 õppetundi nädalas. Tunnijaotusplaani kohaselt on neil kohustuslikud tunnid ka klassijuhatajatund ja huvitund.
4) PRÕK[27] sätestab, et kooli õppekava üldosas tuuakse välja vaba tunniressursi kasutus ja põhjendused. Kooli õppekavas on lisatud üks matemaatikatund 5. klassis, kuid ei ole põhjendatud, milleks lisatud tunnimahtu kasutatakse.
5) PRÕK[28] sätestab, et kool võib viie palli süsteemi asemel kasutada koolisiseselt teistsugust hindesüsteemi. Kasutatav hindesüsteem ja hinnete viie palli süsteemi teisendamise põhimõtted sätestatakse kooli õppekavas.
   Kooli õppekavas on kirjas, et I kooliastmel ja Suvemäe kooliosa I ja II kooliastmel toimub sõnaline hindamine. Kooli õppekavas teisendamise põhimõtteid kirjeldatud ei ole.
6) PRÕK[29] sätestab, et kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik" või „nõrk" või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks. Kooli õppekavas[30] on kirjas, et õpetaja võib keelduda tunnitöö, koduste tööde või põhjuseta puudumise korral tegemata tööde järelevastamise võimaluse pakkumisest. Juhime tähelepanu, et õpilasel peab olema õigus mis tahes põhjusel saadud negatiivset hinnet järele vastata.
7) PRÕK[31] sätestab, et õpilase mitteformaalõppes või mõnes teises haridusasutuses läbitud õppe arvestamise alused kirjeldatakse kooli õppekava üldosas. Nimetatud säte jõustus 01.09.2025. Kooli õppekava üldosas mitteformaalõppes läbimise arvestamist kirjeldatud ei ole.
8) PRÕK[32] sätestab, et õpilasele pakutakse B-võõrkeele õppima asumisel võimalust valida kahe või enama võõrkeele vahel. Kooli õppekavas on nimetatud, et B-võõrkeele valik toimub enne 6. klassi, kuid puudub selgitus, milline on keelevaliku protsess.
9) PGSis[33] on sätestatud koduõppe põhimõtted. Vastava määruse[34] kohaselt teeb otsuse vanema taotlusel koduõppe rakendamise kohta kooli direktor. Kooli õppekavas on kirjas, et otsuse teeb kooli õppenõukogu. Kooli õppekavas on vanema soovil koduõppe rakendamise põhimõtted tervikuna kirjeldatud kehtetu määruse alusel.
10) GRÕK[35] sätestab õpilase õppekoormusesse kuuluvad kohustuslikud kursused ainevaldkonniti. Gümnaasiumi kursuste jaotusplaanis on vähem nii B2-keeleoskustaseme, B1-keeleoskustaseme kui ka laia matemaatika kursuseid, ehkki eelnevas kirjelduses on maht õigesti määratletud.
11) PGS[36] sätestab, et gümnaasiumis läbiviidavas õppes võib alates 2024/2025. õppeaastast kuni 2029/2030. õppeaastani olla muu keele osakaal kuni 40 protsenti kooli õppekavas määratud õppe mahust. Kooli õppekavas on kirjas, et kooli õppekeel on eesti keel vähemalt 57 kursuse mahus, mis jääb alla 60% ka kohustuslikust miinimumist (96 kursust). Kooli õppekavaga pakutav õppemaht on kitsa matemaatika korral vähemalt 97 kursust. Puudub ka kirjeldus, milliseid õppeaineid õpitakse eesti keelest erinevas keeles.

[25] PRÕK, § 14; PRÕK, lisa 14.
[26] PGS, § 25 lg 2.
[27] PRÕK, § 24 lg 6 p 2.
[28] PRÕK, § 21 lg 4.
[29] PRÕK, § 21 lg 7.
[30] Kooli põhikooli õppekava, p 5.4.5.
[31] PRÕK, § 15 lg 11.
[32] PRÕK, § 15 lg 3^3.
[33] PGS, § 23.
[34] Haridus- ja teadusministri 28.08.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord", § 5 lg 4.
[35] GRÕK, § 11 lg 2.
[36] PGS, § 100^{16} lg 1.

12) GRÕK[37] sätestab, et kooli õppekava üldosas kirjeldatakse õpilase õppekoormuse kujundamise põhimõtted, sh arvestades võimalust valida kitsa ja laia matemaatika vahel. Kooli õppekava üldosas puudub selgitus, mil viisil on võimalik kitsalt matemaatikalt minna üle laiale matemaatikale ja vastupidi.
13) GRÕK[38] sätestab, et kooli õppekava üldosas kirjeldatakse gümnaasiumi lõpetamise korraldus. Gümnaasiumi õppekava üldosas on nimetatud gümnaasiumi lõpetamise tingimused, kuid puudub koolieksami korraldus.
14) PRÕK[39] sätestab, et kool peab andma õpilasele ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemale tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta vähemalt kord õppeaastas toimuval arenguvestlusel kooli õppekavas kehtestatud korras. Kooli õppekavas[40] ja selle alapunktides on esitatud käitumise ja hoolsuse hindamine. Selgitame, et alates 01.09.2025 ei ole PRÕKis enam käitumise ja hoolsuse hindamist. Nõuded õpilase käitumisele tuleb esitada põhikooli kodukorras[41].
15) GRÕK[42] sätestab, et õpilase mitteformaalõppes või mõnes teises haridusasutuses läbitud õppe arvestamise alused kirjeldatakse kooli õppekava üldosas. Nimetatud säte jõustus 01.09.2025. Kooli õppekava üldosas on nimetatud võimalust väljaspool kooli õpitu ülekandmiseks, kuid vajab seoses määruse muudatusega konkreetsemat kirjeldust.

1.6. Ainevaldkonnakavad

Põhikooli keele ja kirjanduse, võõrkeelte, matemaatika, loodusainete, sotsiaalainete, kunstiainete, tehnoloogia ja kehalise kasvatuse valdkondade kavad ja ainekavad vajavad täiendamist.

1) Põhikooli keele ja kirjanduse valdkonnakavas ei vasta PRÕKi[43] nõuetele eesti keele ja kirjanduse ainekavad. Eesti keele ainekavas puudub klassiti kirjeldatud õppesisu, kirjanduse ainekavas puudub õppesisu.
2) Põhikooli võõrkeelte valdkonnakavas ei vasta PRÕKi[44] nõuetele valdkonnakava üldosa ja A- ning B-võõrkeele ainekavad. A-võõrkeele ainekavas on I ja III kooliastme õppesisu asemel esitatud viide õppeprotsesside kirjelduste lehele või õppekirjandusele. Vene ja prantsuse kui B-võõrkeele II ja III kooliastme ainekavades on esitamata õppesisu.
3) Põhikooli matemaatika valdkonnakavas ei vasta PRÕKi[45] nõuetele valdkonnakava üldosa. Valdkonnakava üldosas puuduvad üldpädevuste arengu toetamise kirjeldused.
4) Põhikooli loodusainete valdkonnakavas ei vasta PRÕKi[46] nõuetele valdkonnakava loodusõpetuse, bioloogia, geograafia, füüsika ja keemia ainekava. Ainekavade asemel on esitatud link soovituslikule materjalile ainekava rakendamiseks.
5) Põhikooli sotsiaalainete valdkonnakavas ei vasta PRÕKi[47] nõuetele valdkonnakava üldosa, inimeseõpetuse, ajaloo ja ühiskonnaõpetuse ainekava. Valdkonnakava üldosas puudub lõimingu kirjeldus teiste ainevaldkondadega ja õppekeskkonna kirjeldus. Valdkonna ainekavades puudub õppesisu lahtikirjutus klassiti. 5. klassi on kavandatud Eesti ajaloo süstemaatiline käsitlus vanemast ajaloost tänapäevani, mis ei vasta sissejuhatava õppe ootustele, vaid sisaldab endas kogu põhikooli jooksul toimuvat õpet.
6) Põhikooli kunstiainete valdkonnakavas ei vasta PRÕKi[48] nõuetele muusika ja kunsti ainekavad. Muusika ja kunsti ainekavades ei ole õpitulemused ja õppesisu välja toodud ja klassiti kirjeldatud.

---

[37] GRÕK, § 19 lg 6 p 2; GRÕK § 11 lg 4.
[38] GRÕK, § 19 lg 6 p 4.
[39] PRÕK, § 19 lg 3.
[40] Kooli õppekava, p 5.3.
[41] PRÕK, § 19 lg 5.
[42] GRÕK, § 11 lg 7^3.
[43] PRÕK, § 24 lg 7.
[44] PRÕK, § 24 lg 7.
[45] PRÕK, § 24 lg 7.
[46] PRÕK, § 24 lg 7.
[47] PRÕK, § 24 lg 7; PRÕK, § 5 lg 4 p 2.
[48] PRÕK, § 24 lg 7.

7) Põhikooli tehnoloogia valdkonnakavas ei vasta PRÕKi[49] nõuetele käsitöö ja kodunduse ning tehnoloogia ainekavad. Käsitöö ja kodunduse ning tehnoloogia ainekavades ei vasta osad välja toodud kohustuslikud õpitulemused kehtiva ainekava põhimõtetele.
8) Põhikooli kehalise kasvatuse valdkonnakavas ei vasta PRÕKi[50] nõuetele valdkonnakava üldosa ja kehalise kasvatuse ainekava. Valdkonnakava üldosas ei ole kirjeldatud kõikide üldpädevuste toetamise viisid. Kehalise kasvatuse ainekavas ei ole õppesisu klassiti lahti kirjutatud.

Gümnaasiumi keele ja kirjanduse, võõrkeelte, matemaatika, loodusainete, sotsiaalainete, kunstiainete ja kehalise kasvatuse valdkondade kavad ja ainekavad vajavad täiendamist.

1) Gümnaasiumi keele ja kirjanduse valdkonnakavas ei vasta GRÕKi[51] nõuetele eesti keel teise keelena ainekava, mis on lisatud võõrkeelte valdkonda, kirjeldatud madalamal sihttasemel ja väiksema kursuste arvuga.
2) Gümnaasiumi võõrkeelte valdkonnakavas ei vasta GRÕKi[52] nõuetele valdkonnakava üldosa ja B1- ja B2-keeleoskustasemega võõrkeelte ainekavad. B1-keeleoskustasemega võõrkeele (prantsuse keele) ainekavas on esitamata õppesisu. B2-keeleoskustasemega võõrkeele (inglise keele) V kursuse juures ei ole kirjeldatud õppesisu. Esitamata on B1-keeleoskusega võõrkeele (soome keele) ainekava. B1-võõrkeele (vene keele) ainekava kursuste õpitulemused ei vasta riikliku ainekava õpitulemustele. Esitamata on võõrkeelte ainevaldkonna valikkursuste ainekavad. Eesti keel teise keelena ainekava on vale ainevaldkonna all.
3) Gümnaasiumi matemaatika valdkonnakavas ei vasta GRÕKi[53] nõuetele valdkonnakava üldosa ja matemaatika ainekava. Valdkonnakava üldosas puuduvad kirjeldused, kuidas toetatakse GRÕKis kirjeldatud üldpädevuste arengut, käsitletakse läbivaid teemasid ning lõimitakse õppeaineid. Kitsa matemaatika ainekavas puuduvad kitsa matemaatika kursuste "Arvuhulgad. Avaldised. Võrrandid ja võrratused", "Trigonomeetria" ja "Vektor tasandil. Joone võrrand" õpitulemused.
4) Gümnaasiumi loodusainete valdkonnakavas ei vasta GRÕKi[54] nõuetele valdkonnakava bioloogia, geograafia, füüsika ja keemia ainekava. Kõikides õppeainetes on ainekavade asemel esitatud link soovituslikule materjalile ainekava rakendamiseks.
5) Gümnaasiumi sotsiaalainete valdkonnakavas ei vasta GRÕKi[55] nõuetele valdkonnakava üldosa, inimeseõpetuse, ajaloo ja ühiskonnaõpetuse ainekava. Valdkonnakava ainekavades ei ole esitatud õppesisu.
6) Gümnaasiumi kunstiainete valdkonnakavas ei vasta GRÕKi[56] nõuetele muusika ja kunsti ainekavad. Muusika ja kunsti ainekavades ei ole õpitulemused ja õppesisu kursuste kaupa lahti kirjutatud.
7) Gümnaasiumi kehalise kasvatuse valdkonnakavas ei vasta GRÕKi[57] nõuetele valdkonnakava üldosa ja kehalise kasvatuse ainekava. Valdkonnakava üldosas ei ole kirjeldatud kõikide üldpädevuste toetamise viisid. Kehalise kasvatuse ainekavas ei ole õppesisu kursuste kaupa lahti kirjutatud.

1.7. Koolis, kus õpet viiakse läbi nii põhikooli riikliku õppekava kui ka põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava[58] alusel, esitatakse kooli õppekava osana nii ainevaldkondade kavad, mis lähtuvad põhikooli riiklikust õppekavast, kui ka õppeainete ainekavad ja/või tegevusvaldkondade kavad, mis lähtuvad põhikooli lihtsustatud riiklikust õppekavast[59].

[49] PRÕK, lisa 7 p-d 2.3.4 ja 2.3.5.
[50] PRÕK, § 24 lg 7.
[51] GRÕK, § 1 lg 5 p 1; GRÕK, § 11 lg 2 p 1; GRÕK, lisa 1.
[52] GRÕK, lisa 7 p 1, p 2.1.3.
[53] GRÕK, lisa 5 p 1, p 2.2.2.
[54] GRÕK, lisa 4 p-d 1 ja 2.
[55] GRÕK, § 19 lg-d 5 ja 7.
[56] GRÕK, § 19 lg 7.
[57] GRÕK, § 19 lg 7.
[58] Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrus 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava".
[59] PRÕK, § 24 lg 5.

Kool ei esitanud põhikooli lihtsustatud õppekava.

Direktor kinnitas, et põhikooli lihtsustatud õppekava koolis koostatud ei ole.

PGS[60] sätestab, et koolivälise nõustamismeeskonna (edaspidi *KVNM)* soovituse kohaselt ja seadusliku esindaja kirjalikul nõusolekul rakendab kool õpilasele lihtsustatud, toimetuleku- või hooldusõppe rakendamist või vabastab õpilase kohustusliku õppeaine õppimisest.

Koolis õppis järelevalve ajal kaks õpilast, kellele oli KVNMi otsuse kohaselt vajalik rakendada põhikooli lihtsustatud õppekava.
EHISes[61] on märgitud, et kooli kõik põhikooli õpilased õpivad PRÕKi alusel. Samas on KVNMi otsusega määratud kahele õpilasele (õppimine lihtsustatud riikliku õppekava alusel. EHISes on märge selle kohta, et mõlema õpilase vanemad on andnud nõusoleku otsuse rakendamiseks.

Direktori sõnul on ühe õpilase vanem loobunud lihtsustatud õppekavast, õpilane õpib riikliku õppekava alusel. Teine õpilane õpib tugiteenuse toetusega.

Kool ei esitanud tõendavaid dokumente lapsevanemate keeldumise kohta lihtsustatud õppekava alusel lapse õpetamisel, seepärast tuleb koolil tagada õpilastele õpe KVNMi poolt määratud õppekaval.

1.8. Ettepanekud kooli direktorile

1.8.1. Lisada hoolekogu ja õppenõukogu protokollidele kõik arutelul olnud dokumentide eelnõud, et oleks võimalik jälgida, milline dokumendi versioon on olnud arutusel ning milliseid ettepanekuid on tehtud ning milliste ettepanekutega on dokumenti täiendades arvestatud, samuti lisada protokollidele selles nimetatud lisad, nt esitatud kokkuvõtted, ülevaated ja tehtud ettekanded.

1.8.2. Kaaluda õpilasesinduse põhimääruses koosoleku otsuste vormistamisele ühtsete nõuete kehtestamist.

1.9. Ettekirjutused pidajale

[60] PGS, § 48 lg 1.
[61] EHIS, 29.10.2025.

1.9.1. Tagada kooli õppekava kehtestamine, vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõike 2, § 73 lõike 1^1 punkti 3, § 60 lõike 3 punkti 3 ning haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 2 punktis 1 sätestatule. Täitmise tähtaeg: 01.05.2026.

1.9.2. Tagada kooli õppekava koosnemine üldosast ja põhikooli ning gümnaasiumi ainevaldkondade kavadest vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõikele 5 ja Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ § 19 lõikele 5. Täitmise tähtaeg: 01.05.2026.

1.9.3. Tagada kooli õppekava üldosa ja ainevaldkonnakavade kooskõla põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses, Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruses nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruses nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ ja Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määruses nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava" kehtestatuga, vastavalt käesoleva õiendi punktides 1.5, 1.6, 1.7 ning nende alapunktides esitatule. Täitmise tähtaeg: 01.05.2026.

Ärakuulamisel taoles kooli pidaja ettekirjutuse 1.9.1. täitmise tähataja pikendamist kuni 31.08.2026. Vajadusega tagada õpilastele õigusaktidest tulenev õppe- ja kasvatustöö läbiviimise kvaliteet käimasoleva õppeaasta aktiivse õppetöö läbiviimise ajal, on Haridus- ja Teadusministeeriumi hinnangul põhjendatud õppekavaga üldosa ja ainekavade muutmisega seotud punktide 1.9.1, 1.9.2 ja 1.9.3 täitmise tähtajaks määrata 1.05.2026.

1.9.4. Tagada kooli õppekava üldosa ja ainekavade kehtiva versiooni avalikustamine kooli veebilehel, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 69 lõikest 1 ja õiendi punktis 1.3 toodud selgitustest. Täitmise tähtaeg: 01.04.2026.

1.9.5. Tagada hoolekogu kui alaliselt tegutseva organi tegevus talle seatud ülesannete täitmisel ning kooli kehtiva hoolekogu moodustamise ja töökorra järgimisel vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumi seaduse § 73 lõikele 1 ja 9. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.04.2026.

1.9.6. Tagada õppenõukogu protokollide nõuetekohane koostamine vastavalt haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 5 lõikes 8 sätestatule. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.07.2026.

1.9.7. Tagada õpilastele, kellel on koolivälise nõustamismeeskonna soovitus, lihtsustatud õppekava järgse õppe rakendamine vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 48 lõikele 1. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.04.2026.

2. Kooli õppekorraldus

PRÕKi[62] kohaselt määratakse kooli õppekavas õppe ja kasvatuse korralduse aeg ja viisid, samuti kooli päevakavas ja tunniplaanis, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud ja käesolevas määruses kehtestatud nõuetest. Riiklike õppekavade alusel koostab kool õppekava, mis on koolis õpingute alusdokument[63].

Koolis on kasutusel muukeelsete õpilaste õppetöö kord[64], mille on kool ise koostanud. Kord sisaldab üldpõhimõtteid, keeletasemete jaotust, õppetöö korraldust, hindamist, hinnete ümberteisendamist ja vastutajaid. Dokumendil ei ole viidet selle kinnitamise kohta.

Direktori sõnul koostati see dokument hiljaaegu järelevalve jaoks, aga see pealkiri on eksitav. Kord on mõeldud ainult uussisserändajatele. Koolis olid küll ka varem selles osas kokkulepped, aga need ei olnud dokumenteeritud.

Selgitame, et igasugune õppetöö korraldus, mida kool rakendab, peab olema esitatud kooli õppekava üldosas.

---

[62] PRÕK, § 15 lg 1.
[63] PGS, § 17 lg 1.
[64] Tallinna Kunstigümnaasiumi muukeelsete õpilaste õppetöö kord.

2.1. Seaduse[65] kohaselt määratakse õppe ja kasvatuse korralduse aeg ja viisid kooli õppekavas, kooli päevakavas ja tunniplaanis, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud ja käesolevas määruses kehtestatud nõuetest. Kooli omapära ja piirkondliku eripära arvestamiseks võib kutsealase eelkoolituse või kutseõppe korraldamiseks või valikainete ning lõimitud aine- ja keeleõppe (sealhulgas keelekümbluse) kasutamiseks põhikool kooli hoolekogu nõusolekul muuta riikliku õppekava kohustuslike õppeainete ja läbivate teemade nimistut (sealhulgas liita ning ümber kujundada õppeaineid) ning muuta tunnijaotusplaani, tagades oma kooli õpilastele riiklikus õppekavas määratud üldpädevuste, õpitulemuste ning kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute saavutamise. Need erinevused kirjeldatakse kooli õppekavas ning neist teavitatakse õpilaste vanemaid või teovõimelise õpilase puhul õpilast. Nimetatud erinevuste korral esitatakse I ja II kooliastmel kooliaasta lõpul vanema või teovõimelise õpilase puhul õpilase taotlusel ning III kooliastmel kooliaasta lõpul kõigi õpilaste kokkuvõtvad hinded ja hinnangud riikliku õppekava kohustuslike õppeainete loendi alusel.

Koolis tegutseb eraldi koolihoones kooliosa, mida nimetatakse Suvemäe kooliks ja milles õpib u 80 õpilast. Õppe ja kasvatuse korraldus ja hindamine erineb seal üldisest hindamisest. Kooli kodulehel[66] on öeldud, et põhikooli klasside ulatuses pakutakse võimalust õppida demokraatliku hariduse põhimõtete järgi. Demokraatlikku kooli iseloomustab õpilane, kes langetab ise enda elu puudutavaid otsuseid: kuidas ta õpib ja milline näeb välja tema koolipäev. Sel põhjusel saab Suvemäe õpilane valida mida, millal, kus, kuidas ja kellega teeb – tingimusel, et see ei piiraks teiste vabadusi. Otsuste langetamise viis, mille kohaselt on igal kogukonna liikmel võrdväärne hääleõigus koolielu puudutavate otsuste langetamisel, on demokraatliku kooli teiseks määravaks tunnuseks. Suvemäe kooliosas on demokraatliku kooli eripärast lähtuvalt muudetud tunnijaotusplaani, tagades õpilastele riiklikus õppekavas määratud üldpädevuste, õpitulemuste ning kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute saavutamise. Õppevormideks on formaalne õpe 50% ulatuses (tavapärased õppekava tunnid) ning ülejäänud 50% on mitteformaalne (juhendatud huvitunnid, kooli koosolekud) õpe ja informaalne õpe (juhendamata huvitunnid, vaba aeg ja mäng). Tunniplaani koostades jälgitakse, et õpilastele jääks koolis piisavalt sisustamata aega, mida õpilased saavad ise planeerida vastavalt oma huvidele ja vajadustele.

Kooli õppekavas[67] on kirjeldatud, et Suvemäe kooliosas on kohandatud tunnijaotusplaan vastavalt demokraatliku kooli põhimõtetele. Tunniplaanis on formaalne õpe (õppekavapõhised ainetunnid) ning mitteformaalne ja informaalne õpe. Tunnijaotusplaan on kohandatud selliselt, et see toetaks õpilaste arengut vastavalt riiklikust õppekavast tulenevatele kooliastme lõpuks taotletavatele üldpädevustele ja ainevaldkondade õpitulemustele. Tunnijaotusplaani koostades lähtutakse B klasside tunnijaotusest. Aineõpetajad ja õpilased vaatavad iga õppeaasta alguses koos tunnijaotuse üle ning vajadusel teevad muudatusi. Mitteformaalne õpe sisaldab juhendatud huvitunde ja koolikoosolekuid ning informaalne õpe hõlmab juhendamata huvitegevusi ja vaba aega.

Tiimijuhi sõnul on tegemist demokraatliku kooliga, millega alustati viis aastat tagasi, mis on ülemaailmne liikumine, alternatiiv tavalisele õppevormile. See on võrreldav kool-koolis formaadiga, kogukonnakool kooli sees. Õpilasi kaasatakse õppetöö korraldusse. Õpilased, kes seal õppima asuvad, on teadlikud kooli eripärast. Muu kodukeelega lapsi on seal vähe, õpe on eestikeelne. Õpilasi on u 80, õpe toimub 1.–9. klassini ja on liitklassid. Õpilased otsustavad ise nt nutitelefonide kasutuse, õpilase eemaldamise õppetunnist (otsuse vormistab õppenõukogu), tunni tegevuse, nt kas muusikatunnis minnakse muuseumisse või mängitakse pilli. Selline korraldus toetab õpilaste iseseisvat õpet ja argumenteerimisoskust.

[65] PRÕK, § 15 lg-d 1 ja 5; PGS, § 15 lg 5.
[66] https://kunst.edu.ee/suvemae/.
[67] Kooli õppekava, p 2.3.

Kooli õppekavas Suvemäe kooliosa tunnijaotusplaani esitatud ei ole, kuigi kool on teinud antud kooliosas olulisi muudatusi ja muutnud õppetöö korraldust võrreldes kooli õppekavas kehtestatuga. Juhime tähelepanu, et antud kooliosa õppetöö üldpõhimõtted ja tunnijaotusplaan peavad olema esitatud kooli õppekavas.

Järelevalves külastati Suvemäe kooliosa ja vaadeldi ka õpilaste osalust õppetegevuses. Vaatluse ajal olid koolis hinnanguliselt u pooled õpilased. Õpilastele kohalduvat osa päevakavast (tunniplaani) ei ole kodulehel avaldatud. Kohapealsel vaatlusel oli seinal tunniplaan 1.–4. klassile ja 5.–9. klassile.

Direktor lisas, et Suvemäe koolisosas on kuus õpetajat, lepitakse kokku, kuidas õpilane õpib ja koos otsustatakse, mil viisil saavutatakse aine õpitulemused. Need ained, mis on tunniplaanis, on samad, mis tavakoolis. Need ained, mida tunniplaanis ei ole, nt ajalugu, inimeseõpetus, õpitakse iseseisvalt. Regulaarselt kohtutakse õpetajaga ja arutatakse. Õpetaja vastutab ainevaldkonna õpitulemuste saavutamise eest. Kui õpilased otsustavad, et nad tahavad tundi tunniplaani, pannakse tund tunniplaani.
Tiimijuhi ja vestlusel osalenud õpetaja sõnul on õpilaste puudumine koolis probleem

2.2. PGS[68] kehtestab põhikooli õpilase suurima lubatud nädala õppekoormuse õppetundides. Kooli tunnijaotusplaani kohaselt on õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus ületatud 8.a, 8.b, 8.c, 9.a, 9.b, 9.c klassis.

Direktor kinnitas, et kõik tunnid, mis on tunnijaotusplaanis, on kohustuslikud.

Õpilased kirjeldasid, et huvitunnid põhikooliosas ja valikaine tunnid gümnaasiumiosas on tunnid, kus saab ise valida, kus osaled, nt keraamikas või karjääriõppes, ja see on kohustuslik tund. Igal trimestril tund vahetub, korrata aineid ei tohi.

Selgitame, et koolil tuleb õppe korraldamisel lähtuda kõikide klasside õpilastele seaduses ettenähtud lubatud nädala õppekoormusest.

2.3. PGS[69] sätestab, et 2022. aasta 1. septembri seisuga tegutsev eesti õppekeelega kool, kes korraldas 2022. aasta 1. septembri seisuga ühe või mitme õppeaine õpetamist inglise, saksa või prantsuse keeles ning see õpe toetas A-võõrkeele õppimist, võib jätkata õppeainete õpetamist muus keeles, kuid mitte rohkem kui 2022/2023. õppeaastal kooli õppekavas fikseeritud mahus. Kooli põhimäärus[70] sätestab õppekeelena eesti keele.

Kooli õppekava[71] kohaselt järgitakse kooli eripärast lähtuvalt A klassides õppetöös LAK-õppe põhimõtteid. B klassides on süvendatud kunstiõpe, 4.–7. klassini on üks kunstitund lisaks. C klassides on süvendatud inglise keele õpe, neis klassides toimub õppetöö 40% ulatuses inglise keeles ja 60% ulatuses eesti keeles.

Õpilased tõid kooli eripärana välja kooli mitmekultuurilisuse, paljude valikainete valiku, vabaduse iseseisvas õppes. Iseseisvat õpet on gümnaasiumiosas igal nädalal üks päev, mis annab õpilastele võimaluse planeerida oma aega. Enamasti toimub see iseseisva õppena kodus, ülesanded pannakse veebi. Projektiõpe toimub koolis kolmel päeval. Vestlusel osalenud õpilaste enamuse hinnangul on need kasulikud, kuid mõne arvates eriti kasulikud ei ole.

[68] PGS, § 25 lg 2.
[69] PGS, § 100[17].
[70] Tallinna Kunstigümnaasiumi põhimäärus, § 8.
[71] Kooli õppekava, p 2.2.

2.4. PGSi[72] kohaselt kajastab kooli päevakava õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste, nagu pikapäevarühmas, ringides ja stuudiotes korraldatavate tegevuste järjestust ja ajalist kestust. Kooli päevakava kehtestab direktor.

Direktor ei olnud päevakava eraldi kehtestanud. Kool esitas järelevalvele päevakava, mis oli sätestatud kodukorras eraldi peatükina pealkirja all: päevakava teatavaks tegemine.

Direktori sõnul ei ole olnud teadmist, mis peab olema päevakavas ja miks ta ei või olla kodukorras. Tiimijuhi sõnul on kellaajad kodukorras ja kuna koolis on palju erineva keelega õpilasi, on püütud vähendada erinevate dokumentide arvu ja pandud nii päevakava kui selle korraldus ühte dokumenti. Direktori[73] selgitusel muutub tunniplaan erinevatel põhjustel 4–7 korda kuus. Tunniplaanid kinnitatakse koos muudatustega iga kuu lõpus käskkirjaga. Tiimijuhi sõnul õppeperioodide lõpul tunniplaanid muutuvad, samuti muutub tunniplaan õpetajatest sõltuvalt või tuleb tagasiside lastevanematelt. Direktor täiendas, et kuna koolis on palju noori õpetajaid, on sageli muudatused, mis sõltuvad õpetajatest, nt õpetaja väsimus, soovid, osalemine koolitustel. Muudatus ühe õpetaja töös võib muuta paljude õpetajate töökorraldust. Tiimijuhi sõnul muutus eelmisel õppeaastal tunniplaan 28 korda. Asendused on veel lisaks. Õpilastele edastab infot tunniplaani muudatuste kohta klassijuhataja.

Selgitame, et kooli päevakava peab kehtestama direktor eraldi käskkirjaga, mitte avaldama seda kodukorras.

2.5. PGSi[74] kohaselt peab kooli kodukorra kehtestama direktor ja see on õpilastele ja koolitöötajatele täitmiseks kohustuslik. Kooli kodukord ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule[75] ja õpilasesindusele.
Koolil on kodukord, mille muudatused on kinnitatud direktori käskkirjaga[76]. Kodukorra muudatused on esitatud õppenõukogule[77], kuid protokollist ei selgu, mida kodukorras muudeti. Õpilasesindus[78] on arvamuse andnud. Hoolekogu ei ole muudatustele arvamust andnud.

2.6. PGS[79] kehtestab, et õpilasele ja statsionaarses õppes õppiva õpilase seaduslikule esindajale tehakse kooli kodukorras sätestatud korras teatavaks õpilasele kohalduv osa kooli päevakavast.

Kooli kodukorras ei olnud sätestatud, kuidas tehakse teatavaks õpilasele kohalduv osa koolipäevast. Kooli kodulehel avaldatud tunniplaanis[80] ei olnud leitav ka nt Suvemäe kooliosa õpilastele kohalduv tunniplaan.

Direktor kinnitas, et Suvemäe kooliosa õpilastele tehakse seda koos mitteformaalse õppe korralduse kirjeldamisega. Õppekava kohaselt on tunniplaanis formaalne õpe ning mitteformaalne ja informaalne õpe. Tunnijaotusplaan on kohandatud selliselt, et see toetaks õpilaste arengut vastavalt riiklikus õppekavas tulenevatele kooliastme lõpuks taotletavatele üldpädevustele ja ainevaldkondade õpitulemustele jne. Kooli kodulehel seisab, et õpitakse küll riikliku õppekava piirides, kuid demokraatliku õppevormi alusel. Tunniplaani koostades jälgitakse, et õpilastele jääks koolis piisavalt sisustamata aega, mida õpilased saavad ise planeerida vastavalt oma huvidele ja vajadustele.

---

[72] PGS, § 25 lg 6.
[73] Direktori 27.10.2025 e-kiri.
[74] PGS, § 68 lg-d 1 ja 2.
[75] PGS § 73 lg 1[1] p 7.
[76] Direktori 16.09.2025 käskkiri nr 1-2/171 „Tallinna Kunstigümnaasiumi kodukorra muudatuste kinnitamine".
[77] Õppenõukogu 25.08.2025 koosoleku protokoll nr 1.8.-7. Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord" § 2 p 4.
[78] Õpilasesinduse 22.08.2025 koosoleku protokoll nr 1.
[79] PGS, § 55 lg 4.
[80] https://kunst.edupage.org/timetable/, 03.12.2025.

Tiimijuhi sõnul on mingi tööplaan kuskil olemas, aga kindlasti vajab see uuendamist ning nähakse vajadust uuendamiseks ja täiendamiseks. Kuna ta on alustanud õppeaasta algusest, ei ole jõudnud seda teha. Tiimijuhi sõnul on tunniplaan olemas, aga see pole kooli süsteemis. Direktori kinnitusel tunniplaan edaspidi avalikustatakse.
Juhime tähelepanu, et kodukorras peab olema sätestatud, kuidas toimub õpilase või vanema teavitamine päevakavast, millise õppeinfosüsteemi kaudu, kust on leitav tunniplaan, mis reguleerib õpilase päevakava, kuidas saab teavet päevakava muudatuste kohta jm.

2.7. PGSi[81] kohaselt on õppetunni arvestuslik pikkus 45 minutit. Õppetund vaheldub vahetunniga. Õppetunni võib jagada mitmeks osaks ning kuni kaks õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita. Vahetunni pikkus on vähemalt kümme minutit iga õppetunni kohta. PGSi[82] kohaselt võib riiklikus õppekavas ettenähtud õpitulemuste vähendamist või kohustusliku õppemahu vähendamist teha KVNMi otsusega tõhustatud või eritoe rakendamiseks.

Kooli kodukorras[83] esitatud päevakava kohaselt on põhikoolis tundide pikkus 45 ja 75 minutit, gümnaasiumis 75 minutit. Vahetunnid on 10-, 20-, 30- ja 70-minutilised. eKooli sissekannete vaatlusel[84] oli mõnede klasside (nt 3.B, 9.B) päevikute tunnikirjeldustes tehtud märge *„pikk tund“*. Õppekavas sätestatud õppeainete ettenähtud tundide mahtu ei olnud olnud võimalik eKooli tundide sissekannete alusel arvestada, kuna kõikides klassipäevikutes ei ole märget selle kohta, kas tegemist oli 45- või 75-minutilise tunniga.

Tiimijuhi sõnul kantakse 75-minutilise tunni puhul eKooli 2 tundi. Direktori sõnul puudujäävat 15 minutit järele ei tehta. Kool on arvestanud, et 15 minutit läheb tunni alustamisele ja lõpetamisele ning seadusandlus räägib arvestuslikust tunni pikkusest. Tunni pikkus, kas 75 või 45 minutit sõltub õpetaja soovist. Iga päev on pool tundi lühem, aga õppeaasta lõpus on projektipäevad ja sellega kaetakse puudujäävad minutid. Projektipäevadel arvestatakse õpilase soovi ja individuaalsust. Teamsi keskkonnas on projektikaardid. Iga 75 minuti kohta jääb puudu 5 minutit. Õppekavas on see õppetundide korraldus kahe-kolme lausega kirjeldatud, aga mitte nii põhjalikult. Vajadusel tehakse lisaks 75-minutiliste tundide arvestus.

Direktor selgitas[85], et põhikoolis on ainetunni pikkuseks 75 min (P1,P3) või 45 min (P2, P4-P6). Tundide asetust tunniplaanis muudetakse õppeaasta jooksul regulaarselt iga uue õppeperioodi alguses ja vastavalt vajadusele igakuiselt (nt õpetaja vahetumisel). Koolil ei ole loodud püsivat süsteemi, milliste õppeainete pikkus on tunniplaanis 45 või 75 min, seetõttu ei saa tekkida olukorda, kus ühe konkreetse õppeaine arvestuslik maht on läbi õppeaasta väiksem ettenähtust. 75 minuti pikkuseid tunde planeerides hoiavad õpetajad teadlikult kokku ajaressurssi ühe ainetunni lõpetamisel ja teise alustamisega seotud protseduuridega. Seeläbi on õpilastel võimalik pikema tunni jooksul tegeleda süvitsi ainesisu omandamisega. Üks kord nädalas ettenähtud ainetunnid toimuvad alati 45 min pikkusena või on aineõpetaja teadlik soov viia läbi lõimitud tegevusi (nt inimeseõpetus ja loodusõpetus) ning sel juhul kehtib eelpool kirjeldatud arvestus. Igal klassil on tunniplaanis õppekavajärgne huvitund (üks kord nädalas 45 min), milles osalemine katab iganädalaselt puudujääva ajalise ressursi ainetunni pikkusest. Huvitunnid toetavad õppekavas esitatud üldpädevuste omandamist ja valdkondade õpitulemuste täitmist (kirjeldatud kooli põhikooliosa õppekavas). Ainetundide jaotuse üle peetakse arvestust töötajate koormust jagades ja e-kooli päevikutes.

Selgitame, et kui riiklik õppekava näeb ette, et kui nt õppetundi peab olema 2 tundi nädalas, siis 45minutiliste tundide arvestuslikeks tundideks arvestamine käiks nii: õppeaastas on 35 nädalat, 2 tundi nädalas on 70 tundi õppeaastas x 45 minutit, s.o 3150 minutit. Kui taandada

[81] PGS, § 24 lg 5.
[82] PGS, § 48 lg 1.
[83] Kodukord, p 4.
[84] eKool, seisuga 27.11.2025.
[85] Direktori 03.12.2025 e-kiri.

need koolis olevateks 75minutilisteks tundideks, siis 3150:75=42 tundi kogu õppeaasta peale, st valdavalt üks 75minutiline tund nädalas, aga siis 7. nädalal 2 tundi nädalas. Kui osad tunnid on 75 ja osad 45 min, siis peab teadma, millisel perioodil ja kui palju on 75- ja 45-minutilisi tunde.

2.8. PGS[86] sätestab põhikooli õpilaste arvud klassis ja õpperühmas. Klassi täitumuse ülemine piirnorm põhikoolis on 24 õpilast[87]. Kui õpe on korraldatud õpperühmadena, kohaldatakse ka õpperühmadele klassi täitumuse ülemist piirnormi. Kooli pidaja võib erandjuhul direktori ettepanekul ja hoolekogu nõusolekul suurendada õpilaste arvu üle piirnormi üheks õppeaastaks konkreetses klassis juhul, kui kõik tervisekaitse- ja ohutusnõuded on täidetud[88].

Klassi täitumuse ülemine piirnorm on ületatud 6.A (26 õpilast), 6.B (26 õpilast), 7.B (29 õpilast), 7.E (27 õpilast) klassis[89].

Kool esitas pidaja käskkirja[90], direktori ettepaneku[91] ja väljavõtte hoolekogus antud nõusoleku[92] kohta. Hoolekogu protokolli väljavõtte juures puudub osalejate nimekiri, seetõttu ei selgu, kas koosolekul oli tagatud vajalik kvoorum ehk koosolekul osalejate arv, et koosolek oleks otsustusvõimeline. Hoolekogu protokolli tervikdokumentijärelevalves ei esitatud. .

Kool ei tõendanud, et hoolekogus nõusoleku andmisel oli koos vajalik arv osalejaid, et koosolek oleks otsustusvõimeline.

Direktori sõnul pooled klassiruumid ei vasta Pääste- ja Terviseameti nõuetele. Mõned lapsevanemad on lubanud kutsuda Terviseameti. See on ka põhjus, miks õpetajad liiguvad. See on kooli halb eripära ja ei meeldi õpetajatele. Pidaja esindaja sõnul on ruumid kaardistatud ja probleemidest ollakse teadlik.

2.9. Klassipäevik on koolidokument, milles peetakse arvestust õppetegevuse ning õpitulemuste kohta[93]. Klassipäevikusse märgib õpetaja kuupäeva, tundide arvu, puudujad (märkega «–»), hilinejad (märkega «+»), hinded, tunni sisu ja antud koduülesande. Paaristunni puhul märgitakse mõlema tunni sisu[94].
Järelevalves[95] läbi viidud valikulise klassipäevikute vaatluse tulemusel ei leidnud kinnitust klassipäevikute nõuetekohane täitmine. Tunni sisu, nt 3.B, 5.C, 7.E, 8.B, 9.B klassis, on sageli esitatud märksõnadena nagu kontrolltöö, kordamine, Frangi riik, pikk tund, kehakeel, õppekäik, jutustamine, õpiabi, töölehe täitmine, eesti keele vihik, õpilaskogunemine, iseseisev ülesanne, hüpits, sügisesed projektipäevad.

Direktori kinnitusel kajastuvad tunnid eKoolis ja tiimijuhid jälgivad tundide mahtu. Koolis on õppekäikude tabel, kus peab olema kirjas, millised õpiväljundid õppekäiguga saavutatakse. Tiimijuhi sõnul eKool loeb ise neid tunde, eraldi tabelit ei ole. eKooli administraator vaatab ka veel üle. Tiimijuhi kinnitusel on kõiki õpetajaid teavitatud klassipäeviku täitmise nõuetest, vahel tuleb õpetajatele seda meelde tuletada. Eksimusi vahel on, aga õpetajaid juhendatakse.

[86] PGS, § 26.
[87] PGS, § 26 lg 1.
[88] PGS, § 26 lg 3.
[89] EHIS, 25.11.2025.
[90] Tallinna Haridusameti juhataja 28.11.2025 käskkiri nr T-7-1/25/622 „Klassi täituvuse ülemise piirnormi kehtestamine Tallinna Kunstigümnaasiumis 2025/2026. õppeaastal“.
[91] Direktori 20.10.2025 taotlus nr 1-7/336-3 „Kooskõlastus“.
[92] Hoolekogu 11.09.2025 koosoleku protokolli väljavõte.
[93] Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § -d 11, 12 ja 13.
[94] Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 12 lg 4.
[95] eKool, 02.12.2025.

Mentorid ja tiimijuhid jälgivad.

2.10. Määruse[96] kohaselt avatakse teisest koolist tulnud õpilasele õpilasraamatu lehekülg ja täidetakse see eelmise kooli õpilasraamatu väljavõtte põhjal. Õpilasraamatusse kantakse õpilase aastahinded või kursusehinded, kooliastmehinded ning õpilasraamatu väljavõtte väljastanud kooli nimi. Õpilasele, kes asub uuesti õppima samas koolis, õpilasraamatus uut lehekülge ei avata, vaid jätkatakse olemasoleva alustatud lehekülje täitmist. Õpilasraamatu nõuetekohase täitmise kindlustavad kooli direktor ja õppealajuhataja.
Järelevalves[97] eKoolis juhuvalimi alusel vaadeldud õpilaste õpilasraamatutes puudusid mitmel juhul eelmise kooli õpilasraamatu väljavõtte põhjal tehtavad sissekanded.

Direktori sõnul on õpilasraamatute kanded paberkandjal olemas, uus juhiabi sisestab neid järjest elektroonilisse süsteemi. Koolis ei ole olnud teadmist, et kool peab otsima eelmistest koolidest täiendavad materjalid, kui õpilane tuleb kooli õpilasraamatu väljavõttega, kus sissekanded on puudulikud.

2.11. PGS[98] sätestab, et arenguvestlusel osalevad õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul seaduslik esindaja. Kui kool ei ole saanud õppimiskohustusliku õpilase seadusliku esindajaga arenguvestluse aja kokkuleppimiseks kontakti või seaduslik esindaja ei ole teist korda ilmunud arenguvestlusele kokkulepitud ajal, teavitab kool sellest õpilase elukohajärgset valla- või linnavalitsust, kes vajaduse korral rakendab meetmeid lapse õiguste kaitsmiseks. Vajaduse korral ja teovõimelise õpilase nõusolekul kaasatakse arenguvestlusesse ka tema seaduslik esindaja. Arenguvestluse korraldamise tingimused ja korra peab kehtestama kooli direktor, esitades need enne kehtestamist arvamuse andmiseks õppenõukogule[99] ning hoolekogule[100].
Arenguvestluste korra on direktor kehtestanud[101], kuid sellel puudub märge dokumendi kinnitamise aja kohta. Kehtestatud kord on esitatud tööversioonis. Õppenõukogu[102] on avaldanud sellele arvamust kahel korral. Arvamuse avaldamine on toimunud 2024. aastal, direktor on korra kinnitanud oktoobris 2025. Hoolekogu[103] vastavast protokollist esitati väljavõte, kuid sellel puuduvad allkirjastaja, ülevaade arutelust ja ei selgu, kas hoolekogu kvoorumi nõue oli täidetud.

Järelevalves vaadeldi juhuvalimi alusel arenguvestluste protokolle. Tõendamist ei leidnud, et kõikide õpilastega oleks toimunud kord aastas arenguvestlus (valimi alusel 1.A, 2.A, 5.A, 9.A klass). Mõne õpilase puhul ei ole toimunud vestlust kaks aastat. Tõendamist ei leidnud, et vestlustel oleks alati osalenud õpilase seaduslik esindaja, kuna toimunud vestluse kinnitab üksnes õpetaja ja vanemalt allkirja või digitaalset kinnitust eKoolis ei võeta.

Vestlusel osalenud õpetajate kinnitusel toimuvad arenguvestlused üldjuhul kord aastas, lapsevanemad alati ei osale. Vanematele on pakutud ka veebivõimalust, aga seda väga ei kasutata. Direktori sõnul ei ole tal teadmist kõikide vanemate kohta, kes ei ole osalenud arenguvestlusel, kas nende kohta on saadetud teavitus haridusametisse.

Selgitame, et kooli jaoks on oluline võimaldada iga õpilasega õppeaasta jooksul vestluse läbiviimine, mille sisu ja eesmärk on õpilase arengut puudutavate küsimuste arutelu. Kui kool on teinud kõik endast oleneva vestluse kokkukutsumiseks ja vanema teavitamiseks, kuid see on

[96] Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 6 lg 3; § 7 lg 7.
[97] eKool, 02.12.2025.
[98] PGS, § 37 lg-d 5 ja 6.
[99] Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 8.
[100] PGS, § 37 lg 7; PGS, § 71 lg 2 p 9; PGS, § 73 lg 1[1] p 11.
[101] Direktori 02.10.2025 käskkiri nr 1-2/193 „Arenguvestluste korra kinnitamine“.
[102] Õppenõukogu 06.04.2024 elektroonilise koosoleku protokoll nr 1.8-4; 06.02.2024 koosoleku protokoll 1.8-4.
[103] Hoolekogu 09.11.2024 koosoleku protokoll (väljavõte).

olnud siiski tulemusteta, tuleb koolil teavitada elukohajärgset linnavalitsust, kes vajaduse korral rakendab meetmeid lapse õiguste kaitsmiseks.

2.12. Ettekirjutused pidajale

2.12.1. Sätestada kooli õppekavas Suvemäe kooliosa eripära ning õppe ja kasvatuse korraldus, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 15 lõikest 5 ja Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 15 lõigetest 1 ja 5. Täitmise tähtaeg: 01.05.2026.

Ärakuulamisel taoles kooli pidaja ettekirjutuse 2.12.1 täitmise tähataja pikendamist kuni 31.08.2026. Vajadusega tagada õpilastele õigusaktidest tulenev õppe- ja kasvatustöö kooraldus ja kvaliteet käimasoleva õppeaasta aktiivse õppetöö läbiviimise ajal, on Haridus- ja Teadusministeeriumi hinnangul põhjendatud ettekirjutuse täitmise tähtajaks määrata 1.05.2026.

2.12.2. Tagada põhikooli 8. ja 9. klassides õpilastele suurim lubatud nädala õppekoormus õppetundides vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 26 lõikele 3. Täitmise tähtaeg: 01.04.2026.

2.12.3. Tagada direktori poolt kooli päevakava kehtestamine vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikele 6 ja käesoleva õiendi punktis toodud 2.4 selgitustele. Täitmise tähtaeg: 01.03.2026.

2.12.4. Tagada kooli kodukorra kehtestamine hoolekogule ja õpilasesindusele arvamuse andmiseks enne kodukorra ja selle muudatuste kehtestamist vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 68 lõigetele 1 ja 2 ning õiendi punktis 2.5 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg: 01.04.2026**.**

2.12.5. Tagada kooli kodukorras õpilasele kohalduva kooli päevakava osa teatavaks tegemise korra sätestamine, vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 55 lõikele 4 ning õiendi punktis 2.6 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg: 01.04.2026.

2.12.6. Tagada õpilastele kõigi õppeainete õpetamine nõutud mahus, arvestades 45- ja 75-minutilisi tunde, lähtuvalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 24 lõikest 5 ning õiendi punktis 2.7 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.07.2026.

2.12.7. Tagada klassi täitumuse ülemise piirnormi suurendaminekooskõlas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 26 lõikes 3 sätestatuga ja käesoleva õiendi punktis 2.8 toodud selgitustega. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.

2.12.8. Tagada klassipäevikutesse tundide sisu ja antud koduülesannete märkimine, paaristundide puhul mõlema tunni sisu märkimine, vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 12 lõikele 4 ja 6. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.04.2026.

2.12.9. Tagada nende õpilaste, kes on tulnud üle teisest koolist, õpilasraamatu lehekülje täitmine eelmise kooli õpilasraamatu väljavõtte põhjal ja õpilasraamatusse aastahinnete või kursusehinnete, kooliastmehinnete ning õpilasraamatu väljavõtte väljastanud kooli nime kandmine vastavalt haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ § 6 lõikele 3 ja § 7 lõikele 7. Täitmise tähtaeg: 01.04.2026.

2.12.10. Viia vähemalt üks kord õppeaastas kõigi õpilastega läbi arenguvestlus, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõigetest 5 ja 6 ning õiendi punktis 2.11 esitatud selgitustest. Täitmise tähtaeg: 01.07.2026.

3. Kooli õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavus nõuetele

Järelevalves kontrolliti õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust PGSis[104] sätestatud nõuetele ja võrreldi EHISesse[105] kantud andmete vastavust kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele.

[104] PGS, § 74[1].
[105] EHIS, 02.12.2025.

3.1. Õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, oli koolis EHISe[106] andmetel kokku 96. Õpetaja ametikohal töötab neist 80 isikut. Lisaks töötavad koolis direktor, koolipsühholoog, sotsiaalpedagoog ja kolm eripedagoogi. Õppealajuhatajaid on kokku üheksa.

96st õppe- ja kasvatusala töötajast vastas kvalifikatsioon kehtestatud[107] nõuetele 32-l (33%), nõuetele ei vastanud 67-l. Ühel isikul puudus hinnag tema välismaal välja antud haridust tõendavale dokumendil, mistõttu ei saanud kavalifikatsioonile vastavust hinnata.

Kvalifikatsioonile mittevastavate õppe- ja kasvatusala töötajate nimekiri on esitatud lisas 2.

Õpetajaid, kellel on saavutatud õpetajakutse tase 7, on koolis kokku 13. 28 õpetajal on võimalik nõuetele vastavus saavutada õpetajakutse taotlemisel, neist 1 õpetaja on esitanud taotluse õpetajakutse saamiseks. 37 õpetajal puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse, neist 6 õpivad ülikoolis magistriõppes. Ametikohal nõutav keeleoskustase puudub ühel õppe- ja kasvatusala töötajal.
Direktori kinnitusel on ta teadlik, et k ühel õpetajal puudub vajalikul tasemel riigikeeleoskus.

3.2. Määruse[108] kohaselt esitavad alus-, põhi-, üldkesk-, kutsekesk- ja kõrghariduse omandamist ning kutseõppe läbimist võimaldavad õppeasutused õpetajate ja akadeemiliste töötajate kohta andmed õpetajate ja akadeemiliste töötajate alamregistrisse õpetaja ja akadeemilise töötajana tööle asumise, töölt lahkumise või muude §-s 18 toodud andmete muutumise päeval, välja arvatud iga aasta septembris, kui nimetatud andmed esitatakse viie tööpäeva jooksul, ning välja arvatud § 18 lõike 3 punktides 15, 15^1 ja 16 toodud andmed, mis esitatakse kord aastas 10. novembriks.
Kohapeal kontrollis järelevalve tunniplaani ja EHISe andmete kooskõla, lisaks EHISe ja töölepingute kooskõla.

Kohapealse järelevalve alguses oli EHISesse[109] märgitud 98 õppe- ja kasvatusala töötajat, kuigi pidi olema 96.
Direktori selgitusel teeb EHISes kandeid IT-juht.

3.3. Direktori poolt kinnitatud[110] kooli töötajate koosseisus oli kokku 5 tiimijuhi ja 73 õpetaja ametikohta. EHISe[111] andmetel töötab koolis kokku üheksa õppealajuhatajat, kellest kahega on tööleping peatatud.
Järelevalves selgus, et üheksa tiimijuhti täidavad ametijuhendi kohaselt õppealajuhataja tööülesandeid nagu näiteks tiimi liikmete (õpetajad) toetamine, nõustamine kooli õppekava, kodukorra ja arengukava elluviimisel. Tiimijuhid toetavad tiimiliikmeid tulemusliku õppe- ja kasvatustöö läbiviimisel ning toetavad õpetamise nong õpilaste teadmiste kvaliteedi tagamisel[112]. Nende ülesanne on õpetajate töö planeerimine ja kontrollimine. Õppetööga seotud vastutusalad on tiimijuhtide vahel jaotatud.

Vestlusel osalenud õpetajate sõnul toetavad neid mentorid ja tiimijuhid. Tiimijuht on õpetajate otsene ülemus, kes teostab järelevalvet, kontrollib päevikute sissekandeid, määrab asendusi, peab õpetajaga regulaarseid koostöövestlusi, külastab õppetunde, nõustab. Mentorit peetakse sõbralikuks abistajaks, kes käib kord trimestris ka õpetaja õppetunde vaatamas.

---

[106] EHIS, 01.12.2025.
[107] PGS, § 74^1.
[108] Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 22 lg 2.
[109] EHIS, 01.12.2025.
[110] Direktori 29.09.2025 käskkiri nr 3-1/37 „Tallinna Kunstigümnaasiumi koosseisu kinnitamine“.
[111] EHIS, 02.12.2025.
[112] Tallinna Kunstigümnaasiumi tiimijuhi ametijuhend.

Järelevalve ajal töötas koolis üheksa tiimijuhti, kellest kaks viibisid lapsehoolduspuhkusel. Seitsmel tiimijuhil puudus antud ametikohal õppealajuhatajana töötamiseks nõutav kvalifikatsioon neist kuue isikuga olid sõlmitud tähtajatud töölepingud, ühega tähtajaline.
Töölepingute vaatlusel ilmnes, et õppealajuhataja sisulisi ülesandeid vastutusalade kaupa töölepingud ei kajastanud. Töölepingutes ja EHISes sätestatu ei kattunud. Töölepingutes oli viie inimese ametikohaks tiimijuht või tiimijuht/õpetaja, kolme isiku ametikohaks oli märgitud 1,0 koormusega õpetaja ja ühel huvialaõpetaja 1,0, kelle ülesandeid peaks kontrollima õppealajuhataja. Neist ühe isikuga lõppes tööleping 12.08.2025, kuid kes töötas järelevalve ajal koolis ja oli kantud EHISesse.
Ühe töötajaga oli sõlmitud tähtajaline tööleping 01.09.2025–31.08.2026 (0,5 tiimijuht ja 0,5 õpetaja), kuid EHISe kanne näitab, et töölepingu kehtivus on alates aastast 2014 kuni 01.08.2026. Kolmel koolis töötaval õpetajal ei olnud kehtivaid töölepinguid, need olid lõppenud sügisel 2025 ja ühel 2018. aastal. Ühe isikuga oli sõlmitud tähtajatu tööleping administraatori ametikohale, kuid EHISes oli ta märgitud õpetajaks. Ühel õpetajal lõppes tähtajaline tööleping 02.01.2025 ning koheselt oli sõlmitud uus tähtajaline leping 02.01.2025–01.01.2026).
Lisaks tuvastas järelevalve, et kooli tunniplaanis olevate õpetajate, eKoolis klassipäevikuid täitvate õpetajate ja EHISesse kantud õpetajate nimed ei kattunud. Õpetajad, kelle kohta puudusid andmed EHISes, kuid kes täitsid eKoolis[113] klassipäevikuid õpetajatena, oli kokku kuus

Ühe õpetaja puhul oli tema kvalifikatsioon valesti hinnatud ja sõlmitud tähtajaline tööleping. Kvalifikatsioon oli õigesti hinnatud, kuid olid sõlmitud tähtajatud töölepingud seitsme õpetajaga.
Samuti esines eksimusi isikute hariduse sissekannetes EHISes. Mitmete kvalifikatsioonile mittevastavate isikutega oli sõlmitud tähtajaline tööleping, mis oli pikem kui üks aasta.

3.4. Õpetaja tööaja arvestamise ja töötasustamise aluseks on ametikoht. Õpetaja tööaeg jaguneb vahetu õppekasvatustöö ja teiste, töölepingust, ametijuhendist ja töökorralduse reeglitest tulenevate või tööandja antud ülesannete vahel. Direktor sõlmib õpetajate ning teiste töötajatega töölepingud.[114] Seadusest tulenevalt on õpetajale kehtestatud kavalifikatsiooninõuded[115].

Kehalise kasvatuse tunde viis mõnes klassis läbi spordiklubi, kuid tunde läbiviivate õpetajate nimesid ei olnud tunniplaanis ega EHISes.

Direktori sõnul ei soovinud üks õpetaja töölepingut.
Selgitame, et iga koolis õppe- ja kasvatustööd läbiviiva isikuga tuleb direktoril sõlmida tööleping vastavalt seadusele.

3.5. Haridusasutuse juht peab tegema kõik endast sõltuva, et täita õpetajate ametikohad kvalifikatsiooninõuetele vastavate isikutega. Õpetajaga, kelle kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, saab PGSi[116] alusel sõlmida tähtajalise töölepingu tingimusel, et õpetaja vaba ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat. PGSi[117] kohaselt peab koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt olema piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine.

Järelevalves nähtus, et koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt ei ole piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine.

[113] eKool, 03.12.2025.
[114] PGS, § 71 lg 2 p 5; § 75 lg 3.
[115] PGS, § 74[1] lg 4.
[116] PGS, § 74 lg 7.
[117] PGS, § 74 lg 9.

Koolis antakse EHISe[118] põhjal nädalas kokku 1463 õppetundi, millest 463 (31%) viivad läbi kvalifikatsiooniga õpetajad ja 1000 (69%) kvalifikatsioonile mittevastavad.
I kooliastmes antakse nädalas kokku 298 tundi, nendest 58 (19%) annavad kvalifikatsiooniga õpetajad.
II kooliastmes antakse nädalas kokku 403 tundi, nendest 139 (34%) annavad kvalifikatsiooniga õpetajad.
III kooliastmes antakse nädalas kokku 522 tundi, nendest 176 (38%) annavad kvalifikatsiooniga õpetajad.
Gümnaasiumis antakse nädalas kokku 240 tundi, nendest 90 (37%) annavad kvalifikatsiooniga õpetajad.

Tiimijuhi sõnul töötab Suvemäe kooliosas kaheksa õpetajat, neist ühe kvalifikatsioon vastab nõuetele.

Direktor ütles vestlusel, et on teadlik, et koolis töötavate kvalifikatsioonile vastavate õpetajate arv ei ole piisav.

3.6. PGSi[119] kohaselt peab õpilasele koolis vajadusel tagama tasuta vähemalt eripedagoogi, logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenuse.

Koolis töötab kolm eripedagoogi, kellest ühe kvalifikatsioon vastab nõuetele ja kahel kvalifikatsioon puudub ja kes annavad õpiabitunde. Kõikidega olid sõlmitud tähtajatud töölepingud. Koolis töötavad kvalifikatsiooninõuetele vastavad sotsiaalpedagoog ja koolipsühholoog.

Koolis ei tööta logopeedi ning õpilastele logopeedi teenus tagatud ei ole.

Direktori sõnul on koolis vaimse tervise nõustaja, kolm eripedagoogi, üks sotsiaalpedagoog, üks psühholoog ja neli abiõpetajat. Logopeedi ametikohale on konkurss välja kuulutatud.

EHISe[120] andmetel vajab KVNMi otsuse alusel logopeedi teenust 9 õpilast, eripedagoogi teenust 46.

Juhtkonna esindaja selgitusel on õpilastele teenused tagatud, logopeedi teenust osutab eripedagoog. Direktor lisas, et logopeed lahkus selle aasta algusest. Muukeelsed õpilased saavad õpiabi või pakutakse tugispetsialisti teenust ja lisatunde. Uussisserändajatele on käskkirjaga määratud kaheksa eesti keele lisatundi. Koolis on muukeelsete laste osakaal suur, aga neid ei võeta kui toevajadusega õpilasi.

Juhime tähelepanu, et logopeedi teenust saab pakkuda ainult kvalifikatsioonile vastav spetsialist ja ühe tugiteenuse asendamisel teisega ei tagata õpilasele talle KVNMi otsuses ettenähtud teenuseid. Samuti tuleb koolil leida lisaks olemasolevale eripedagoogile veel teine kvalifikatsioonile vastav eripedagoog, tagamaks kõikidele KVNMi otsusega õpilastele vajalik tugiteenus.

3.7. Direktor võib sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks õpetajaga, kellel on vähemalt keskharidus ja kelle kvalifikatsioon ja pedagoogiline kompetentsus on piisavad ning kelle eesti keele oskus vastab keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine. Sellisel juhul

[118] EHIS, 01.12.2025.
[119] PGS, § 37 lg 2.
[120] EHIS, 30.10.2025.

peab direktor korraldama aasta jooksul uue avaliku konkursi[121]. Avaliku konkursi läbiviimise korra peab kehtestama kooli hoolekogu direktori ettepanekul[122].
Järelevalvele esitati õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ja teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtade täitmise läbiviimise kord, mille oli kehtestanud direktor oma käskkirjaga[123] ja millel on viide valele õiguslikule alusele. Hoolekogu ei ole korda kehtestanud.

Direktor kinnitas, et hoolekogu ei ole õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtade täitmise läbiviimise korda kehtestanud.

Kehtestatud korra kohaselt koosneb värbamisteekond kolmest osast: dokumendi-, küsimuste ja vestlusvoor. Konkurss loetakse luhtunuks, kui konkursil osalemiseks ei esitatud ühtegi avaldust või komisjon tunnistab kõik kandidaadid ametikohale mittevalituks, sellisel juhul kuulutatakse välja uus konkurss või alustatakse töötaja sihtotsinguga. Komisjon võtab otsused vastu avalikul hääletamisel lihthäälteenamusega. Häälte võrdse jagunemise korral otsustab komisjoni esimehe hääl.[124]

Kool esitas toimunud konkursside komisjoni protokollid, millel ei olnud registreerimisnumbrit, millest ei selgunud mitmes etapis valik toimus ja millised olid hääletustulemused. Komisjoni olid moodustanud kaks liiget, mis ei võimalda järgida komisjoni tegevuses selleks ettenähtud protseduure ega taga vajalikku kvoorumit otsuste tegemiseks.

Direktor selgitas, et konkursse korraldatakse haridusameti veebiplatvormide kaudu. Kui koolis on kvalifikatsioonita õpetaja ja konkurss luhtub, siis sõlmitakse olemasoleva töötajaga leping. Direktori sõnul on käesoleval aastal kuulutatud välja 25 konkurssi, koostatud on vestlusete prokollid.

Juhime tähelepanu, et HMS[125] sätestab, et haldusakt peab olema selge ja üheselt mõistetav. Sellist olukorda, kui komisjonil on võimalus valida erineva sisuga otsuste tegemise vahel, nimetatakse kaalutlusõiguseks[126]. Kaalutlusõiguse alusel tehtud otsuste põhjenduses tuleb alati tuua välja kaalutlused, millest on otsuse tegemisel lähtutud.

3.8. Vestlusel osalenud gümnaasiumiosa õpilased tõid probleemina välja õpetajate kiire vahetuse, nt ajalugu, mis on jäänud õpilastel peaaegu omandamata. Möödunud õppeaastal saadi ajaloo aastahinne ühe kontrolltöö põhjal. Põhikooliõpilaste hinnangul on raskused matemaatika õppimise ja õpetamisega, kuna õpetajad vahetuvad väga kiiresti ning see võib sõltuda ka grupist, kuhu satutakse õppima. Õpilaste hinnangul ei ole neil teadmist, miks on matemaatikas selline õppekorraldus, et õpetajad vahetuvad. Õpetamise tase on väga erinev. Õpetajate liikuvus on ülemäära suur ja seetõttu jäävad osad tunnid ka ära. Käesoleva õppeaasta I semestril füüsikaõpetaja puudus, tunde ei asendatud, möödunud õppeaastal vahetus inimeseõpetuse õpetaja kolm korda.

Direktori sõnul oli füüsikas asendaja, umbes pool kuud jäid tunnid ära terviseprobleemi tõttu. Kool hakkab jaanuarist otsima uut õpetajat. Direktori arvates on kooli keeruline leida õpetajaid, kuna kool on kunstikallakuga ning seetõttu on reaalainete õpetajate leidmisega raskusi.
Tiimijuht lisas, et õpetajate puudus on üleriigiline probleem.

Kooli juhtkond ei osanud täpsemalt selgitada, kas ja kuidas märgitakse eKoolis ärajäänud tunde.

---

[121] PGS, § 74 lg 7.
[122] PGS, § 74 lg 6; PGS, § 73 lg 1[1] p 8.
[123] Direktori 11.04.2025 käskkiri nr 1-2/95 „Tallinna Kunstigümnaasiumi vabade ametikohtade täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise kord".
[124] Tallinna Kunstigümnaasiumi ametikohtade täitmise kord, p 5.
[125] HMS, § 55 lg-d 1 ja 2.
[126] HMS, § 4 lg 1.

Juhime siinkohal tähelepanu asjaolule, et õigusaktide[127] kohaselt tagab kooli pidaja põhikooli pidamisel põhikooli riikliku õppekava täitmiseks vajalike kvalifitseeritud õpetajate olemasolu, turvalisuse, tervisekaitse ja õppekava nõuetele vastava õppekeskkonna olemasolu ning võimalused õpilase arengu toetamiseks. Samuti prognoosivad kohalikud omavalitsused vajadust õpetajate järele ja abistavad haridusasutusi töötajate leidmisel.

3.9. Järelevalves oli vaatluse all, kas eesti keele õpetajad on osalenud tänapäevasest õpikäsitusest lähtuvatel metoodikakoolitustel, eesti keele ja eestikeelse õppe metoodikakoolitustel. Õpetaja põhiülesanne on toetada iga õpilase arengut ning aidata õpilasel kujundada huvi- ja võimetekohast õpiteed. Õpetaja ametialane kohustus on arendada oma kutseoskusi ja olla kursis haridusuuendustega[128].
EHISe[129] andmetel on 2020.–2025. aastal osalenud eestikeelse õppe metoodika koolitustel (10–33 tundi) viis õpetajat.

Tiimijuhi sõnul on temal teadmine, kus õpetajad koolitustel osalevad. Õpetajad võtavad ise vastu otsuse, kas koolitusel osaleda. Osaletakse ka lõimingukoolitustel, kus üks osa on keelel. Teine tiimijuht lisas, et paljud õpetajad õpivad tasemekoolitusel ja kui töötatakse koolis täiskohaga, siis ei jõuta eraldi koolitustel osaleda. Õpetajate Maja koolitused on põhikoolile, rohkem I või II kooliastmele. Koolituste juures võiks olla ka teave, kes on koolitaja, kuna see on oluline koolituse valimisel.
Vestlusel osalenud õpetajate sõnul on õpetajatel piisavalt võimalusi koolitustel osalemiseks, sh eesti keele õpetamise metoodika alal, aga vestlusel osalenud õpetajad neil osalenud ei ole. Õpetajate teada on koolis paar õpetajat, kes on omandanud keelekümblusmetoodika, eestvedajad on lahkunud koolist. Koolis on korraldatud koolitusi eesti keeles õpetamiseks muu kodukeelega õpilastele, samuti on toimunud kogemuste vahetamiseks arutelusid kolleegidega. Kõrgelt hinnatakse õpetajatevahelist koostööd. Osaletud on LAK-õppe koolitustel ja Alustava õpetaja tugiprogrammis.
Tiimijuhi sõnul on kaks tiimijuhti ja mõned õpetajad läbinud vastavad LAK-õppe koolitused. Osaletakse Õpetajate Maja, Eesti Keele Instituudi jt koolitustel. Koolitusi on piisavalt.

3.10. Ettepanekud direktorile

3.10.1. Motiveerida õpetajaid asuma õppima või jätkama õpinguid tasemeõppes ja taotlema õpetajakutset, et saavutada nõuetekohane kvalifikatsioon.

3.10.2. Suunata õpetajaid osalema eestikeelse aineõpetuse metoodikat toetavatel koolitustel, saavutamaks pädevust muukeelsete õpilaste õpetamisel eestkeelses ainetunnis.

[127] PGS, § 7 lg 1; Eesti Vabariigi haridusseadus, § 7 lg 2 p 5.
[128] PGS, § 75 lg 2.
[129] EHIS, 08.12.2025.

3.11. Ettekirjutused pidajale

3.11.1. Tagada Eesti hariduse infosüsteemi kantud andmete õigsus lähtudes Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määruse nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ § 22 lõikes 2 sätestatust. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.03.2026.

3.11.2. Tagamaks koolis töötavate õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavus põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74^1 lõikes 4 esitatud nõuetele ja lähtudes põhikooli ja gümnaasiumiseaduse § 7 lõikest 1 ning § 74 lõikest 6, tagada avalike konkursside korraldamine nendele õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtadele, kellel puudub magistrikraad. Täitmise tähtaeg: 01.08.2026.

3.11.3. Tagamaks koolis töötavate õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavus põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74^1 lõikes 4 esitatud nõuetele ning lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 7 lõikest 1 ning § 74 lõikest 6, tagada avalike konkursside korraldamine nendele õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtadele, kellel puudub õpetajakutse. Täitmise tähtaeg: 01.08.2026.

3.11.4. Tagamaks koolis töötavate õpetajate kvalifikatsiooni vastavus põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74^1 lõike 4 nõuetele, täita õpetajate ametikohad isikutega, kes vastavad kvalifikatsiooninõuetes ettenähtud eesti keele oskuse nõudele. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.

3.11.5. Tagada kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate piisavus lähtuvalt nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõikele 9. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.

3.11.6. Tagada töölepingute sõlmimine õpetaja ametikohal töötava isikuga vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 71 lõike 2 punktile 5 ja § 74 lõikele 4. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.02.2026.

3.11.7. Tagada kooli hoolekogu poolt õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ja teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtade täitmise läbiviimise korra kehtestamine vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõikele 6 ja § 73 lõike 1^1 punktile 8. Täitmise tähtaeg: 01.03.2026.

3.11.8. Tagada õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ja teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtadele avaliku konkursi läbiviimine, järgides kooli hoolekogu kehtestatud korda. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.09.2026.

3.11.9. Tagada koolis logopeedi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2. Täitmise tähtaeg: 01.04.2026.

3.11.10. Tagada koolis eripedagoogi teenuse osutamine kõikidele õpilastele kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ja § 74^1 lõikest 7 ja vastavalt käesoleva õiendi punktis 2.6 kirjeldatule. Täitmise tähtaeg: 01.04.2026.

4. Eesti keele ja eestikeelse aineõppe korraldus ja sisehindamine

PGSi[130] kohaselt peab õppekeskkond toetama õpilase arengut ja koolis tuleb lähtuda õppe- ja kasvatustegevuse korraldamisel riiklikes õppekavades ning teistes õigusaktides õppekeskkonnale sätestatud nõuetest.

4.1. Kooli õppekavas on esitatud eesti keele õppe korraldamine. Samaaegselt on kasutusel muukeelsete õpilaste õppetöö kord, mis ei ole kooli ametlikult kinnitatud dokument. Antud korras on kirjeldatud, kuidas toimub eesti keele õpiabirühma süsteem vähem kui kolm aastat Eestis elanud sisserändajatest õpilastele. Kõik õppeained on eesti keeles, välja arvatud võõrkeeled ja C-klassides on osad õppeained inglise keeles. Korra kohaselt korraldatakse eesti keele omandamise toetamiseks muukeelsetele õpilastele õpiabitunde, mis toimuvad paralleelselt

[130] PGS, § 19.

teiste õppetundidega. Tunni eesmärk on tagada õpilaste süsteemne toetus kuni eesti keele iseseisva keelekasutaja taseme B1 saavutamiseni.

Direktori selgitusel[131] on tegemist eesti õppekeelega kooliga ja seepärast ei ole muud kava eestikeelse õppe korraldamiseks kui õppekavas ja antud korras olev.

Direktori sõnul oli koolis 28.11.2025 seisuga uussisserändajaid 91, sh ukrainlasi 35. . Kokku on koolis muukeelseid õpilasi u 60%. Klassid on väga heterogeensed. Direktori sõnul loeb kool uussisserändajateks need, kes on alla kolme aasta olnud Eestis. Samas kool ei näe seda, millal on pere Eestisse kolinud. EHIS tekitab segadust ja muudab andmeid. Direktori sõnul on linn taganud koolile neli abiõpetaja ametikohta muukeelsete õpilaste toetuseks. Lisaks on eestikeelse õppe lisatoetus. Murekohaks on, et kadus ära keelekümblustoetus.

Tiimijuhtide sõnul on õpilastele tagatud õpiabi, täiendav eesti keel. Jaanuariks on esimene kohanemisperiood läbi, siis vaadatakse üle tugimeetmete vajadus. 1. klassis õpetaja diferentseerib aineõpet. Muukeelsete laste puhul rakendatakse LAK-õpet. Õpilasi hinnatakse ka kirjeldavalt. Vestlusel osalenud õpetajad märkisid, et kõige suuremaks väljakutseks on muukeelsete õpilaste õpetamine, koostöö puudumine lapsevanemate poolt. Oluliseks peetakse eestikeelses õppes koostööd vanematega ja õpilase huvi, sest kui õpilane 8. või 9. klassis ei valda eesti keelt, siis on see suhtumise küsimus. Õpetajate sõnul koostatakse muu kodukeelega õpilastele lihtsustatud õppematerjali, raskem on õpilasi toetada juhul, kui nad puuduvad.

4.2. Määruses[132] on sätestatud, et kui eesti õppekeelega põhikoolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, võib kool õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada „Eesti keel teise keelena" ainekava alusel. Määruse kohaselt võib Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppest. Õpilase õppe toetamiseks võib kasutada määruse § 15 lõikes 4 nimetatud tunniressurssi. Kool võib õpilase individuaalse arengu toetamiseks arvestada kokkuleppel õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemaga tema õpi- või töökogemust ning teha muudatusi või kohandusi õppesisus, õppekorralduses ja õppekeskkonnas, kui sellega ei kaasne õppeaja muutumist võrreldes nominaalse õppeajaga ega riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamist või asendamist. Kokkulepe vormistatakse kooli ja õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul kooli ja vanema vahel õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil.[133]

Kool on EHISes[134] märkinud 560 õpilasele õppekeelest erineva koduse keele. Uussisserändajatest õpilasi on 91, kelle hulgas on Ukrainast pärit õpilasi 35. Täiendav eesti keel on määratud 115 õpilasele. 560 õppekeelest erineva koduse keelega lastest 45-le on määratud õpiabirühm, nendest 20-le on koostatud IÕK.

Kooli õppekavas ei olnud „Eesti keel teise keelena" ainekava, mis võimaldaks õppida muukeelsel õpilasel eesti keelt. Kooli õppekavas peaks olema lisatud vastav õppekava, mille alusel saab lapsevanem otsustada, millise ainekava alusel ta soovib, et ta laps õpiks, kuna muu kodukeelega õpilasi on koolis palju. Kui vastavat ainekava ei rakendata, tuleb õpilastele koostada IÕK-d.

Direktori sõnul pakutakse õpiabi matemaatikas, igal lennul on õpiabirühm. Õpiabirühmasid ei ole koolis piisavalt ning IÕK võiks olla igal muukeelsel õpilasel. Puudu on eesti keele õpiabirühmadest. Probleem on õpilastega, kes tulevad kooli ilma eesti keele oskuseta ja kelle kool on kohustatud vastu võtma.

[131] Direktori 17.10.2025 e-kiri.
[132] PRÕK, § 17 lg 1.
[133] PRÕK, § 17 lg-d 2, 7; PGS, § 46 lg-d 4 ja 7.
[134] EHIS, 01.12.2025.

Juhime tähelepanu, et koolil tuleb hinnata kõikide muukeelsete õpilaste abivajadust eesti keele omandamisel ja teha õppes muudatusi vastavalt õpilase vajadusele, nt piisava hulga õpiabirühmade moodustamise, IÕKde või „Eesti keel teise keelena" ainekava rakendamise abil.

Kooli kord ütleb, et õpilaste õppekeel kaardistatakse õppima asumisel ja esimesel kahel aastal vähemalt kord trimestris. Õpiabisse jaotatakse õpilased vastavalt keeleoskusele ja eale. Õpilased õpivad väikerühmas (A1-A2 kaheksa akadeemilist tundi nädalas, B1 rühmas kuus tundi), klassiõppes kasutatakse diferentseeritud õpet, kohandatud õppematerjale ja individuaalset juhendamist. Õpetaja räägib eesti keeles. Esimesed kolm kuud õpib õpilane koos klassiga, kohaneb keskkonnaga, fookuses on keele õppimine. Õpilane õpib väikerühma keeletundides 8–10 tundi. Iga trimester toimub keeletaseme kaardistamine ja õpilane saab liikuda järgmisesse rühma, fikseeritakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil.

Direktori sõnul pakutakse tuge poolteist aastat. Tiimijuhtide sõnul on õpilastele toeks õpiabi, täiendav eesti keel. Jaanuariks on esimene kohanemisperiood läbi, siis vaadatakse üle tugimeetmete vajadus. 1. klassis õpetaja diferentseerib. Muukeelsete laste puhul rakendatakse LAK-õpet. Õpilasi hinnatakse ka kirjeldavalt. Direktor selgitas, et üldine tugi on määratud ka nendele õpilastele, kelle eesti keele oskus ei ole piisav. Oluliseks peetakse, et lapsel oleks hea õppida. Paljud pered on kakskeelsed. Eesti keele õpiabiga on õpilased, kellele tehakse test ja selgub vajadus. Kolm keeletaset. Kõik määratakse direktori käskkirjaga. Väikeklass on Rajaleidja otsusega. On ka matemaatika õpiabi. 3., 6. ja 9. klass on veel keelekümblusklassid. Igal trimestril tunnid, mille ajal on õpilane õpiabitunnis, muutuvad. Teadaolevalt üks õpilane õpib ka Ukraina online-koolis.

Tiimijuhi sõnul on huvitunnid ja projektipäevad keeleõppe tugimeede, mille tulemuslikkust ei saa otseselt mõõta, kuid eesti keelt peab ikka tugevalt toetama.
Direktor lisas, et kui vahetunnis käia koolis ringi, on palju vene ja inglise keelt, eesti keelt ka natuke, aga tunnikeel peab olema eesti keel.

Vestlusel osalenud õpetajate sõnul koostatakse muu kodukeelega õpilastele lihtsustatud õppematerjali, raskem on õpilasi toetada juhul, kui nad puuduvad. Õpetajate sõnul peetakse oluliseks, et õpetajad peaks kinni kokkulepetest, nt et lepiti kokku, et tunnis räägitakse eesti keeles.

Õpilaste hinnangul oleneb õpilaste eesti keele oskus õpilaste enda soovist, huvist ja pere toetusest. Muukeelsetele õpilastele on õpiabitunnid teiste ainetundide ajal. Õpilaste arvates õpitakse eesti keelt põhikooliosas kohati väga algelisel tasemel, kui klassis on palju muukeelseid õpilasi. Nende hinnangul võiks eesti keele õpe olla diferentseeritud, kui klassis on väga palju muukeelseid õpilasi. Eesti keele õppe parendamise võimalusena nähakse õpiabi ja kodust toetust. Vestlusel osalenute hinnangul saavad vene kodukeelega õpilased tundides hästi hakkama, probleeme on pigem, kui nad suhtlevad omavahel tundides või vahetundides vene keeles. 9.a klassis on üks tund vene keelt ja kaks tundi inglise keelt, teised ained eesti keeles, kuid vene kodukeelega õpilased räägivad tundides pigem inglise kui eesti keeles. Eesti keelt 9.a klassis eriti juurde õppida ei saa.

Vestlusel osalenud hoolekogu liikmed tõid välja, et põhikooliastmes on muukeelsete laste osakaal suur. Põhja-Tallinnas on 1/3 muukeelseid lapsi. Õpiedukust mõjutab piirkonna sotsiaalmajanduslik taust. Koolil on omajagu väljakutseid, probleeme, kool pole selles mõttes erand. Eestikeelse õppega on olnud probleeme, sekkuma on pidanud omavalitsuse heaoluspetsialist ja see ei ole üksikjuhtum. Ei saada aru, kuidas toimub üleminek eestikeelsele õppele.

4.3. Hindamise kohta on kooli koostatud korras öeldud, et esimese kahe aasta jooksul muukeelseid lapsi ei hinnata eristavalt, välja arvatud 7.–9. klasside üksikud juhud. Esimesed kaks aastat

keskenduvad muukeelsed õpilased peamiselt keeleõppele ja kohanemisele, mitte teadmiste eristavale hindamisele. Pärast kahe aasta möödumist on õpilase keeleoskus juba piisav, et hinnata ainealast sisu. 7. ja 8. klassis hinnatakse eristavalt loodusõpetust, inimeseõpetust ja 9. klassis kõiki aineid. Õpilase arengut tagasisidestatakse vähemalt üks kord kahe nädala jooksul eKoolis, trimestri lõpus tehakse kokkuvõte. Kui õpitulemused jäävad alla hinde „3“, toimub koostöö vanemaga ja Rajaleidjaga. Vastutajad on klassijuhataja, muukeelse õpilaste õppetöö koordinaator.
Tiimijuhi sõnul hinnatakse õpilasi kirjeldavalt. Direktor lisas, et võidakse ka varem hinnata, see sõltub õpilasest või tema vanemast.

4.4. Järelevalves olid vaatluse all klassid, kus olid suurema osakaaluga muu kodukeelega õpilased. Vaadeldi 1.–9. klassi üheksat õppetundi: nelja eesti keele tundi ning viit eestikeelset ainetundi. Vaatluse all olid klassid, kus olid suurema osakaaluga muu kodukeelega õpilased. Tundide pikkus oli 45 ja 75 minutit.
Vaadeldud tundides oli õpilaste eesti keele tase suhteliselt nõrk. Õpilaste võimalused keelt arendada olid vähesed. Õpetaja rääkimise osakaal oli vaadeldud tundides suur. Oli tunde, kus osa õpilasi ei saanud kordagi eesti keeles rääkida. Enamikus nähtud tundidest polnud õpilastel kujunenud harjumust, et õppetöö toimub tunnis eesti keeles. Kooli õppekavas on märgitud, et kooli eripärast lähtuvalt järgitakse A klassides õppetöös LAK-õppe põhimõtteid. Vaadeldud tundides seda metoodikat ei näinud. Ainetundides ei püstitatud keelelisi eesmärke.

Juhime tähelepanu, et õpetaja peab oma valdkonna spetsialistina leidma meetodid, mis aitavad õpilastel sõnu, lausemudeleid meelde jätta, sõnavara omandada ja kinnistada ning looma olukordi, kus õpilased saaksid neid suhtlemisel kasutada. Sõnavara omandamine tunnis on eriti oluline algklassides.

Vaadeldud õppetundidele andsid tagasisidet tiimijuhid. Tunnivaatlusel ja sellele järgnevas tagasisides toetati õpetaja professionaalset arengut, õppimisprotsessi kvaliteeti ja õpilaste tulemuslikku toetamist. Edaspidiselt oleks oluline jälgida et tagasiside suunaks õpetajat teadlikule eneseanalüüsile**,** mille kaudu õpetaja sõnastab ise oma edusammud ja edasised arengusuunad. Tunnivaatlust ja tagasisidet tuleks käsitleda kui õpetaja professionaalse arengu osa, mitte kontrollimeedet, seega eneseanalüüsil põhinev dialoog toetaks õpetajat tugevuste teadvustamisel ja teadlike arengueesmärkide seadmisel, mis aitaks kaasa õpikäsituse rakendumisele ning õpilase õppimisele keskendunud koolikultuuri kujundamisele.

Koolis on tunnivaatlusleht ja lühileht, kui vaadeldakse kindlat teemat. Tiimijuhi sõnul vaadeldakse tunde ka siis, kui kuskil tekib probleem vms. Peamine fookus on individuaalne lähenemine, teemaks on ka see, et teha mingi koond, mille alusel saaks tunde planeerida. Tiimijuht peab käima igal semestril vaatamas oma tiimi õpetajal vähemalt ühte tundi ja neil on ametijuhendis kohustus vaadelda õpetajate tunde. Tabelisse märgitakse kuupäev, kuna tundi külastati. Igal alustaval õpetajal on mentor, alustav õpetaja peab vaatama kogenud õpetaja tundi. Mentor vaatab alustava õpetaja tundi vähemalt kaks korda aastas.

Vestlusel osalenud õpetajate sõnul toetavad õpetajaid mentorid ja tiimijuhid, sh mentor on esimese aasta suurim tugi, aga tiimijuht on õpetajate otsene ülemus, kes teostab järelevalvet, kontrollib päevikute sissekandeid, määrab asendusi, peab õpetajaga regulaarseid koostöö-vestlusi, külastab õppetunde, nõustab. Mentorit peetakse sõbralikuks abistajaks, kes käib kord trimestris õpetaja õppetunde vaatamas.

4.5. PGSi[135] kohaselt peab kool koostama kooli järjepideva arengu tagamiseks arengukava. Arengukava koostatakse vähemalt kolmeks aastaks. Arengukavas tuleb määrata kooli arengu

[135] PGS, § 67 lg-d 1, 2; PGS, § 71 lg 2 p 1; PGS, § 73 lg 1[1] p 1.

eesmärgid ja põhisuunad. Arengukava peab kinnitama kooli pidaja[136] ja sellele peab andma arvamuse hoolekogu[137].
Kooli pidaja[138] on kinnitanud arengukava aastateks 2022–2025, millele on andnud arvamuse õppenõukogu[139], hoolekogu[140] ja õpilasesindus[141]. Protokollidel puuduvad koosoleku juhataja ja protokollija allkirjad[142].

4.5.1. Arengukavas on sätestatud, et tegevuskava ja eesmärkide mõõdikute sisehindamine toimub iga õppeaasta lõpus ning sellesse protsessi on kaasatud kogu koolipere.[143] Arengukavas on seatud kolm eesmärki, millest kaks on järgmised: riikliku rahuloluküsitluse järgi tajuvad õpilased end rohkem autonoomsena kui eelmisel aastal, kuna õppijad saavad õppeprotsessis rohkem valikuid teha ja koolisisesest küsimustikust ja arenguvestlustest selgub, et õpilased oskavad disainmõtlemise elemente kasutada ja seetõttu paremini probleeme lahendada.
Järelevalves ei esitanud kool tõendavaid dokumente selle kohta, milliste mõõdikute abil arengukavas sõnastatud eesmärkide saavutamist on hinnatud ja millal ning kas hindamistulemusi on kusagil kirjeldatud.

Tiimijuhi sõnul arutab ta arengukava koos oma tiimiga igal õppeaastal. On skaala 1–7, mille alusel õpetaja annab hinnangu endale. Eraldi neid arutelusid kusagil kirjeldatud ei ole.

4.5.2. Arengukava tegevuskava ütleb, et oluline on suunata fookus kunstile ja keeleõppele, samuti on õpetajate prioriteediks eesti keelest erineva emakeelega õpilaste õppes eesti keele õpe.
Kooli juhtkond ei osanud selgitada, milliste õppetööd kokkuvõtvate analüüside põhjal kool teab, millised tulemused keeleõppes on saavutatud.

4.5.3. Arengukava ütleb, et huvitunnid ja üldharidus on lõimitud – huvitunni töökavad on õpetajate aine- ja töökavade osa. Huvitunniga saavutatakse kooliastme õpitulemusi.

Kinnitavaid dokumente kool järelevalvele ei edastanud. Koolis ei ole huvitundide ainekava õppekavas kinnitatud. Kooli veebilehel neid ei olnud.

4.6. PGSi[144] kohaselt peab koolis tegema sisehindamist, mis peab olema pidev protsess, mille eesmärk on tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng. Selleks selgitatakse välja kooli tugevused ja parendusvaldkonnad. Kooli sisehindamise korra peab kehtestama direktor[145] esitades selle enne arvamuse andmiseks hoolekogule[146].

Sisehindamise korra[147], millel on märge, et see saadeti 22.08.2025 arvamuse avaldamiseks hoolekogule, on direktor käskkirjaga kehtestanud. Käskkirja juures puudub lisana kinnitatud dokument. Hoolekogu protokolli kool ei esitanud.

---

[136] PGS, § 67 lg 2.
[137] PGS, § 73 lg 11 p 1.
[138] Tallinna Haridusameti juhataja 29.01.2024 käskkiri nr T-7-1/24/32 „Tallinna munitsipaalüldhariduskooli arengukava kinnitamine“, lisa „Tallinna Kunstigümnaasiumi arengukava kuni 2025“; Põhja -Tallinna Linnaosakogu 21.06.2022 koosoleku protokoll.
[139] Õppenõukogu 22.03.2022 koosoleku nr 1.8-8 protokolli väljavõte.
[140] Hoolekogu 12.04.2022 koosoleku koosoleku protokolli väljavõte.
[141] Õpilasesinduse 07.03.2022 koosoleku protokolli väljavõte.
[142] Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 5 lg 8.
[143] Arengukava, p 2.2.
[144] PGS, § 78 lg 1.
[145] PGS, § 78 lg 3; PGS, § 71 lg 2 p 8.
[146] PGS, § 73 lg 1^1 p 12.
[147] Direktori 17.09.2025 käskkiri nr 1-2/174 „Tallinna Kunstigümnaasiumi sisehindamise kord“.

Sisehindamise korra[148] kohaselt püstitatakse lähtuvalt arengukavast ja õppekavast kooli õppeaasta eesmärgid, tegevused ja vastutajad ning läbiviimise aeg, mis kinnitatakse kooli üldtööplaanis. Sisehindamisel võetakse arvesse kooli eripära ja profiili, kunsti- ja loomevaldkonda rõhutava õppeasutuse spetsiifikat. Tiimijuhid jälgivad eesmärkide täitmist, mille õpetajad seavad endale õppeaasta alguses lähtudes üldtööplaaniga kinnitatud õppeaasta eesmärkidest. Õppimise tulemuslikkust hinnatakse muuhulgas muu kodukeelega õpilastele täiendava eesti keele õppes, Tallinna Ülikooli kooliuuringu abil tagasiside juhtimisele, haridusuuendused, mis kajastuvad tunniplaanis. Kool annab iga aasta veebruaris linnale tagasisidet arengukava elluviimise kohta. Arengukava vaadatakse üle koos töötajatega enne iga uue õppeaasta algust, augustikuus.[149]

Järelevalves ei leidnud tõendamist, et koolis toimuks sisehindamine pideva protsessina. Kool ei esitanud tõendavat materjali selle kohta, et oleks süsteemselt jälgitud ja hinnatud tasemetööde (eelkõige eesti keele) tulemusi, jägitud trende tasemetööde tulemustes ja kavandanud tegevusi selle põhjal.

Direktori selgitusel[150] ei analüüsi kool eraldi õpilaste eesti keele tulemuste saavutamist. Hinnatakse sama oluliseks kõiki tasemetööde ja eksamite tulemusi. Sisehindamist tehakse ühel korral arengukava perioodi jooksul.
Tiimijuhid näitasid Teamsis väljavõtteid õpetajate kohtumiste kuupäevade kohta ja arutelude toimumise kohta. Kool ei ole selliseid arutelusiddokumenteerinud. Muu kodukeelega õpilastele täiendava eesti keele õppe tulemuslikkust kolmel viimasel õppeaastal eraldi analüüsitud ei ole. Direktori sõnul töötas Tallinna Metoodika- ja Kompetenstsikeskus koolidele välja testid ja kool kasutas neid.
Tiimijuhi sõnul sõltuvad põhikoolieksamite tulemused klassist, nt mõjutab tulemusi väikeklass. Tiimijuhi sõnal on üldtööplaanis eesmärgid, tegevused, vastutavad isikud ja iga tiimijuht mitu korda aastas arutab oma tiimiga ja teeb aasta lõpus kokkuvõtte ning analüüsi õppeaastast. Direktori sõnul kajastavad haridusuuendusi huvitund, ülelennuõpe, õuevahetund, tehnoloogia-valikud.

Juhime tähelepanu, et õppeasutuse sisehindamine on pidev protsess, mille eesmärk on tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng ning seda tuleb koolil läbi viia kogu arengukava perioodi jooksul. Selleks tuleb selgitada välja kooli tugevused ning parendusvaldkonnad, millest lähtuvalt koostatakse kooli arengukava. Sellest eesmärgist lähtuvalt analüüsitakse kooli sisehindamisel õppe- ja kasvatustegevust ja juhtimist ning hinnatakse nende tulemuslikkust. Kokkuvõttev sisehindamine tuleb koostada vähemalt kord arengukava perioodi jooksul.

4.7. Kooli õppenõukogu peab õppeaasta lõpul läbi arutama õppe- ja kasvatustegevuse tulemused ja tegema ettepanekuid juhtkonnale kooli õppe- ja kasvatustegevuse parendamiseks[151]. Kool ei esitanud 2022/2023. ja 2024/2025. õppeaasta kohta tõendavaid dokumente õppe- ja kasvatustegevuse tulemuste arutamisest ja ettepanekute tegemisest õppenõukogus.

Järelevalves ilmnes, et tervikülevaadet õppeaasta tulemustest ja hinnangut, analüüstulemuste kokkuvõtet ja nende põhjal jätkuvaid tegevusi õppenõukogule ei ole esitatud.

Direktori vastas[152] küsimusele, kas õppenõukogu õppeaasta lõpu protokollides on võimalik näha, et seal on kajastatud õppeaasta lõpul toimunud kooli õppe- ja kasvatustegevuse tulemuste läbiarutamine ja kooli juhtkonnale on tehtud ettepanekuid kooli õppe- ja kasvatustegevuse

[148] Tallinna Kunstigümnaasiumi sisehindamise kord, p-d 2.1, p 2.2.
[149] Tallinna Kunstigümnaasiumi sisehindamise kord, p-d 2.3.4, 5.1, 5.2.2.
[150] Direktori 27.10.2025 e-kiri.
[151] Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 6.
[152] Direktori 24.11.2025 e-kiri.

parendamiseks, et Teams on nende töökeskkond ja seal on näha eelmise õppeaasta juuni töögraafik, kus 18.06 on enne õppenõukogu olnud õppeaasta kokkuvõte, kus iga tiimijuht rääkis oma vastutusvaldkonnast ja mida järgmisel aastal muuta ehk ettepanekutest. Augustis võetakse alati ette arengukava enne õppenõukogu, kus vaadatakse üle, mis eelmisel õppeaastal on saavutatud ja kuhu siis edasi ja mis mahus. Nende teemadega tegeletakse enne õppenõukogu või pärast, kuid otseselt õppenõukogu protokolli neid sisse ei ole viidud.
Direktori sõnul on koolis töökoosolek, kus neid teemasid arutatakse, aga neid ei protokollita.
Tiimijuht lisas, et õppenõukogus enam töökoosoleku teemasid ei arutata. Teamsis on kokkuvõtted olemas. Koolikollektiiv on noor ja ilmselt on tegemist ka dokumentide lugemise oskusega.

Kool ei esitanud selle kohta tõendavaid materjale, et toimuks eesti keele õppe tulemuste analüüs.

4.8. Kooli üheks õppe- ja kasvatusalaseks kohustuslikuks dokumendiks on õppeaasta üldtööplaan, mis peab olema dokument, millega viiakse ellu arengukavas ja õppekavas esitatut, arvestades eelmise õppeaasta sisehindamise parendusvaldkondi ja õppeaasta üldeesmärki[153]. Määrus[154] sätestab, et üldtööplaan vormistatakse alapunktidena vastavalt tegevusvaldkondadele. Igas alapunktis määratletakse ülesanded, tegevused, vastutajad ja tähtajad. Määruse[155] kohaselt peab üldtööplaani kinnitama enne õppeaasta algust õppenõukogu.
Üldtööplaani kinnitamise kohta esitati õppenõukogu protokolli[156] väljavõte, millel puudusid koosoleku juhataja ja protokollija allkiri, koosoleku toimumise koht, koosolekule kutsutud isikute nimed koos ametinimetustega, päevakorra kinnitamise otsus, sõnavõtjate nimed ja sõnavõtu lühike sisu.

Kooli üldtööplaan ei olnud esitatud alapunktidena tegevusvaldkondade põhiselt ja määratletud ei ole tegevusvaldkondade ülesandeid, tegevusi, vastutajaid ja tähtaegu.

Kooli esitatud üldtööplaan on ühel A4 leheküljel esitatud väiketabelite kogumina, kus on märgitud õppeaasta kolm eesmärki, õppeperioodid, õppenõukogu toimumise ajad, projektipäevad, spordipäevad, koosolekud ja infopäevad, üritused, lõpueksamid, loovtööde tähtajad, täiendav õppetöö jm. Tegemist on kalenderplaaniga, kus mõnes tabelis on märgitud vastutaja, nt liikumisõpetaja, direktor. Üldtööplaanis ei olnud eestikeelse õppega seonduvaid tegevusi muu kodukeelega õpilastele välja toodud.

Kooli juhtkond ei osanud põhjendada, miks ei ole üldtööplaanis kajastatud eelmise õppeaasta sisehindamise parendusvaldkondi, arengukavast tulenevaid valdkondi alapunktidena ja sisehindamise tulemustest lähtuvaid tegevusi. Ültööplaani eesmärgid on sõnastatud üldiselt ja pigem abstraktselt, mis muudab nende täitmise ilma konkreetsete sihitud tegevusteta ebamääraseks, vaid KiVa ja VEPA metoodika rakendamise kohta võib leida konkreetseid tegevusi.

4.9. Haridussilma andmetel[157] on koolis õppeprotsessis osalejate subjektiivse rahulolu (%) – *kooliga pigem rahul või täiesti rahul* – osakaal 8. klassides 2022–2024. aastal tõusnud 23-lt 57-le (võrdluseks Tallinna keskmine 24–22).
Õpetajate rahulolu (%) – *kooliga pigem rahul või täiesti rahul* – osakaal põhihariduses 2021. ja 2024. aastal on langenud aga oluliselt, 84-lt 57-le (võrdluses Tallinna keskmine 84 ja 79).

[153] Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 4.
[154] Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 5 lg 1.
[155] Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 2.
[156] Õppenõukogu 28.08.2025 koosoleku protokoll nr 1.8-7.
[157] Haridussilm, 26.11.2025.

Õpilaste väljalangemine põhikooli III kooliastmest on aastatel 2021–2024 tõusnud koolis keskmiselt kuni 1,5%-ni. Tallinnas on see keskmiselt 0,2–0,3%.
Direktori sõnul oli 8. klassis palju klassikursuse kordajad, kes said 17-aastaseks ja lahkusid koolist.

Õpilaste osakaal (%), kes on saavutanud 2019–2024 eesti keele kui teise keele põhikooli eksamil B1-taseme, on kooli vaates langenud, kuid siiski oluliselt kõrgem (2024. aastal 72%) võrreldes Tallinna koolide keskmisega (2024. aastal 53%).

Edasiõppijate osakaal lõpetajate üldarvust (%) pärast põhikooli on aastatel 2022–2024 langenud 96-lt 84-le (Tallinnas vastavalt 94%-lt 91%-le). Keskhariduse omandanute osakaal neli aastat pärast lõpetamist on oluliselt vähenenud – 2023. aastal 77%, 2024. aastal 56% (Tallinnas vastavalt 82% ja 81%). Samas oli kutseharidusse suundujate arv 2024. aastal hüppeliselt tõusnud – 7,7%-lt 16,7%-ni.
Tiimijuht ütles, et möödunud õppeaastal külastati õpilastega enne kooli lõpetamist kolme kutsekooli.

Õpilaste osakaal (%) 4. klassides, keda ei ole kahe nädala jooksul korduvalt kiusatud, oli 2024. aastal 42% võrreldes 2022. aastaga (50%), mis tähendab, et tõusnud on nende laste arv, kes tajuvad kiusamist, Tallinnas oli vastavalt näitaja 63% ja 61%. Samas on 8. klassides vastav % tõusnud 85,7-ni, Tallinnas keskmiselt 69%.

Juhtkond selgitas, et koolis viiakse läbi küsitlusi. Osaletakse riiklikel rahulolu-uuringutel 4., 8. ja 11. klassidega. Direktori sõnul jälgitakse tulemusi ja need on olnud head, kool osaleb paljudes uuringutes, nt KiVa, PISA, TALIS. Novembrist märtsini on kogu aeg küsitlused. Õppeaasta lõpus saadakse ka õpilastelt ja vanematelt tagasisidet, need on väiksed küsitlused.

Järelevalves ei esitatud küsitluste kohta tehtud kokkuvõtteid.

4.10. Ettepanekud kooli direktorile

4.10.1. Viia läbi eesti keelest erineva emakeelega õpilaste või välisriigist saabunud muukeelsete õpilaste eesti keele õpiabi vajaduse hindamine ja vajaduse ilmnemisel moodustada piisaval arvul õpiabirühmi.

4.10.2. Kaaluda õppenõukogus „Eesti keel teise keelena“ ainekava koostamise ja õppekavasse lisamise vajalikkust, eesmärgiga võimaldada muukeelsetele õpilastele eesti keele õpet neile sobiliku ainekava alusel.

4.10.3. Seostada kooli arengukava, sisehindamine ja üldtööplaan omavahel selliselt, et strateegilised eesmärgid kajastuksid üldtööplaanis igapäevaste valdkonnapõhiste mõtestatud tegevustena.

4.10.4. Kasutada õppetegevuses aktiivset suhtlust võimaldavaid õppeviise ja metoodilisi võtteid, mis arendavad õpilaste eestikeelset sõnavara, väljendus- ja suhtlemisoskust.

4.10.5. Kasutada eesti keele õppes võtteid, mis arendavad arutelu ja suunavad õpilasi kaasa mõtlema, avaldama oma arvamust. Kavandada tundi nii, et õpilased suhtleksid eesti keeles suurema osa tunnist.

4.10.6. Pöörata tähelepanu aine- ja eesti keele õpetajate koostööle, et ainetundides arendaks õpetaja ka keeleteadmisi ja sõnavara ning eesti keele tundides kasutataks aineõpet sisaldavaid tekste.

4.10.7. Kasutada eesti keele õppes lõimitud aine- ja keeleõppe põhimõtteid.

4.11. Ettekirjutused pidajale

4.11.1. Tagada kooli sisehindamise korra kehtestamine vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 78 lõikele 3, § 71 lõike 2 punktile 8, § 73 lõike 1^1 punktile 12. Täitmise tähtaeg: 01.04.2026.

4.11.2. Tagada koolis pidev sisehindamise läbiviimine, kooli sisehindamise korra alusel ning lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 78 lõigetes 1 ja 2 sätestatule. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg01.09.2026.

4.11.3. Tagada õppenõukogu ülesande täitmine, arutades õppeaasta lõpul läbi kooli õppe- ja kasvatustegevuse tulemused ja tehes kooli juhtkonnale ettepanekuid kooli õppe- ja kasvatustegevuse parendamiseks, vastavalt haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 2 punktile 6. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.

4.11.4. Tagada üldtööplaani kinnitamine ja vormistamine alapunktidena vastavalt tegevusvaldkondadele, määratledes igas alapunktis ülesanded, tegevused, vastutajad ja tähtajad, vastavalt haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 2 punktile 2 ja haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ § 5 lõikele 1. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.